

Žďárské

noviny

září/ 2019
XXVI

enviroeko.cz
ENVIRO 25^{let}
EKONALYTIKA s.r.o.
SLUŽBY pro ZEMĚDĚLCE
ODBĚRY a ROZBORY
půd (minerální dusík, těžké kovy aj.)
rostlin (ARR, mikroprvky aj.)
ovoce, zeleniny (integrovaná produkce)
kompostů, hnojiv, sedimentů, krmiv
DIAGNOSTIKA hádátka bramborového
VRTANÉ STUDNY
pro zavlažování, živočišnou výrobu

Začíná oprava Nádražní ulice

Začala první část celkové revitalizace Nádražní ulice, nyní v úseku od České pošty ke kruhovému objezdu.

Firma převzala staveniště v srpnu, dopravní omezení začne nyní v září, což přináší i odklonění linek MHD. Po celou dobu rekonstrukce podzemních kanalizačních sítí a rozvodů budou chodníky (až na technologické výjimky) průchozí. S novými povrchy pak dojde i na jejich opravu.

Rekonstrukce vychází z vítězného architektonického návrhu a její předpokládaná cena je 21 miliónů Kč. Z toho město uhradí 15 mil. Kč a zbylých 6 mil. Kč je na Svazu vodovodů a kanalizací. Dopravní omezení ulice v první etapě stavby potrvá ještě v listopadu, pak ulice přejde do běžného provozu s klasickou zimní údržbou. Stavební práce a dopravní omezení se do ulice vrátí zase s jarem.

(Pokračování na str. 2)



PROPADLI jste sociálním sítím, že nevidíte, neslyšíte? -Ať neskončíte v pekle...Mladou čertici s mobilem si vyhlédl děsivý Krampus... Vítejte na čertovských Dračích lodích!
Foto: Lenka Kopčáková

Otevrou moderní sportoviště

Veřejnost je zvána na otevření nového sportovního areálu u ZŠ Švermova 4, v úterý 3. září od 15 hodin.

Školní areál je po zásadní rekonstrukci. V květnu 2018 byla vysoce těžena její cena 22,4 mil Kč. Čeká nás moderně řešený prostor s obnoveným běžeckým oválem, sektory pro lehkou atletiku, míčové hry, různé pohybové aktivity, ale i relax.

„Areál bude sloužit 800 žákům a volnočasovým aktivitám družiny i školky, ale i tréninku organizovaných skupin. Věřím, že jeho sportovní i ostatní prvky budou svou pestrostí, barevností a vstřícností motivovat k zájmu o pohybové aktivity,“ očekává ředitel školy Jaroslav Ptáček.

Při zahájení se můžeme těšit na doprovodný program členů zájmových kroužků z Active SVC a sportovního a společenského centra Orlovna.

Letošní 13. ročník Dračích lodí na Piláku posunul prázdniny k závěru. Tradiční závody ze starobylé Číny letos pěkně po česku ovládla čertovina.

■ Lenka Kopčáková

Rohatí byli všude - napočítáno 79 čertů a čertic mezi závodníky i diváky. A mimochodem, Krampusové hned zkraje popadli starostu Martina Mrkose, který závod zahajoval spolu s Luciferem (moderátor Roman Dopita). Ale nakonec se spokojili hromadným snímekem (více v naší fotogalerii).

Závodů v seriálu Dračích lodí Vysočiny panovalo slunečné počasí a na klidné hladině Piláku se ve svých kategoriích utkaly sportovní, amatérské i firemní posádky.

Jejich cílem bylo v co nejkratším čase a bez ztráty bodů ujet 200 met-

rovou trať na klasické dračí lodi. A tak se po vodě nesly úder a pokřiky bubeníků, kteří ovládali svých 20 pádlujících. Z hráze a břehů závodníky mocně podporovali fanoušci. Rozhodnost prokázali přibyslavští závodníci z JACO DRACÍ (4. v kategorii FUN). V mezičase asistovali v první pomoci muži, který zkolaboval z horka.

V čertovském doprovodném programu pobavili fakíři, bubeníci, dračí paragáni bravurně přistáli uprostřed dění. Nadchla i pekelná ohňová show a dáblský ohňostroj. Parádní rodinný den, jen s trochou dětského strachu. Krampusové byli fakt děsiví.

■ Výsledky:

Kategorie FIRMY: 1. Dafeplast Jihlava (čas 0:57.14), 2. KOVO Koukola Žďár n. S.(1:02.08), 3. Optimal Energy Brno(1:03.38).

Kategorie FUN: 1. Dračí Loko-

motiva Pardubice (0:57.63) 2. Perun Hluboká (0:58.60) 3. Kamarádi Pustá Kamenice (0:58.67).

Žďárské posádky skončily na 5. m. CHOBOTY NAVOSTRO (1:02.79) a 8. místě Plážoví vobšourníci (1:07.76).

Kategorie SPORT: 1. DL Ponorka Pardubice (0:55.68) nejlepší čas závodu. 2. Marná snaha Horní Cerekev (0:56.98) a 3. FITKO TEAM Sobiňov (0:57.05).

Kategorie ŽENY: 1. Jedovaté Rumělky Chotěboř (1:01.30) 2. Vajgarské Sirény Jindřichův Hradec (1:01.46) 3. Partička z okolí Kruceburk (1:05.57). Žďárský tým TETANIC skončil na 5. místě (1:08.85).

Letošní sezónu završí Půlnoční drak Horní Cerekev 2019, který se v sobotu 14. září pojede na tamním Zámeckém rybníku.

TONER-COPY
S.R.O.
Prodej a servis kopírek a tiskáren
♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING
+420 569 433 046
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz
KONICA MINOLTA hp RICOH nashuatec

VP radon
měření a vyhodnocení radonu
Měření radonu
v půdách a místnostech
Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz
Z07-vprM

Kriss Bey
SVATEBNÍ STUDIO
SVATEBNÍ ŠATY
PLESOVÉ ŠATY
PÁNSKÉ OBLEKY
IVANA HRBKOVÁ
Veselská 5
Žďár nad Sázavou
+420 731 777 989
www.krissbey.net

VODASERVIS
URČENÍ VODY - VYTŘEBA VODÁŘSKÝCH ZÁSOBNÍKŮ
VRTANÉ STUDNY ČERPACÍ TECHNIKA
Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE
software pro ekonomiku obchodu zemědělství
www.winfas.cz

Květnaté loučky překvapily i zklamaly

Město Žďár nad Sázavou má za sebou druhé léto s tzv. květnatými loučkami. Projekt na zadržení vláhy a obohacení porostů má být pomocí v současné etapě klimatických změn. U veřejnosti má ale rozličné odezvy.

■ Lenka Kopčáková

Květnaté loučky ve Žďáře jsou již v tuto dobu většinou posečené, ale ještě v půli srpna nepůsobily zrovna vábně. Lidé doufají, že odměnou za přetrpení stavu jim bude větší rozmanitost druhů v příštím létě, neboť k vysemenění měly luční květiny letos opravdu dostatek času. Obdivuhodnou výjimkou je louka v okolí kostela na Zelené hoře. Tam jsme opravdu našli kvítky, nad nimiž srdce zaplesá.

Bohužel s lučním kvítím v neposečeném pažitě prorazily i bodláky a další vytrvalý plevel, který se lidem v sídlišťích ani trochu nelíbí. Těž vysemenil. Vybraných květnatých louček a trávníků bylo letos po městě kolem šestadvaceti. Začátkem léta slibně vykvetly kopretiny, jetel, zvonky i jiné rozličné kvítky, pak se však začaly v chumlech vrstvit tvrdé traviny podpírané mnohde kopřivami – až na vrcholech chumů vykvetly ty nejdolnější rostliny, třeba čekanka. Koncem léta tak některé trávníky v sídlišťích měly vizáž hodně odlehčích koutů přírody...



VYROSTLO v nádobách na žďárském náměstí opravdu slibované luční kvítí? Ale copak to tu máme...



Foto: Lenka Kopčáková

Starší praktici namítají, že loučky měly být dávno posečeny, byť je prvotním účelem získat semena a zadržet vláhu.

Dřívější hospodáři se nebáli louky seknout nejméně dvakrát za sezónu – a jak kvetly. Květnaté louky, dříve typické pro venkovské oblasti, vznikaly právě díky lidskému úsilí, jinak by zarostly buřinou. Hospodáři prioritně sledovali zisk v podobě výživného sena pro dobytek – a vedlejším produktem jejich konání byl právě kvalitní a druhově bohatý pažit.

První senoseči (nejpozději do poloviny června) totiž kromě odkvetlých květů odstranili i traviny,

jejichž stébla tak nestačila ztvrdnout a vykvést. Příležitost poté dostaly jinak utiskované dvouděložné rostliny. Rozkvetly ve druhé vlně. To byla ona pověstná otava. Hospodáři dokonce tímto senem raději krmili. Druhá senoseč se odbyvala dle počasí asi 50 dnů po té první.

A co odborníci na běžnou sídlištní zeleň? Tvrdí, že správné je sádit více na jaře a méně v průběhu léta, zvláště, pokud je suché. Jak se dozvíme z mnoha jejich diskusí na webu, nejzazším termínem pro druhou seč je přelom června a července. Tak se zamezí vykvetení trav, které přináší problém alergikům, a je-

tě se můžeme těšit na další květy ve vrcholu léta.

Jak ale také zaznívá, trávníky v sídlišťích nelze paušalizovat. K typu zeleně je třeba přistupovat jednotlivě. Jedno je ale jisté – městské trávníky se stanou odolnější suchu, pokud budou druhově pestré. Je tedy vhodné je dosít vybranými bylinnými druhy. To ocení i stále ohroženější hmyz.

Co to roste v nádobách?

V jednom jarním rozhovoru ŽN se zástupci radnice jsme přinesli informaci, že betonové nádoby na náměstí oživí luční květy. Byli jsme zvědaví na tu zvláštnost... Ale snad nějakým nedopatřením si v nádobách rostly – nerostly spíš zástupci říše krnů, plodin jako svazka a řepka, občas luskovina či zakrnělá slunečnice... Vlastně ještě něco, trochu jiná kytky...

Považme – na tento žďárský zázrak i na naše kvetoucí loučky se v létě jezdili s úsměvem dívat lidé z okolních měst.

Možná bychom mohli přistě vyzkoušet po vzoru Jihlavy či Přerova nenáročnou směs letniček. Na nich je i ve vrcholném létě stále co obdivovat.

Ovšem tvrkám v centru Žďáru a kolem DK nelze nic vytknout. Ty se od poslední rekonstrukce náměstí pěkně rozrostly a opravdu zdobí. Díky za ně.

(Anketa zástupitelů k tématu na str. 10)

Krátce

■ **Nový tiskový mluvčí.** Radnici od září prezentuje nový tiskový mluvčí. Za odcházejícího Jakuba Axmana nastoupil Matěj Papáček, doposud redaktor regionálního rozhlasu.

■ **Šetřeme vodou.** Pro nepříznivou hydrologickou situaci podzemních vod vyzývá vodoprávní úřad k šetření a omezení odběrů vody na mytí aut, zalévání hřišť, zahrad, trávníků či napouštění bazénů.

■ **Kúrovcová kalamita.** Povinností vlastníků lesů je znovu prověřit stav lesů a odstranit či asanovat napadené stromy. Rychlost zásahu je zásadní, hrozí další výlet dospělců lýkožrouta.

■ **Naděje závislým.** Od září v adiktologické ambulanci pod kinem začínají dvě terapeutické skupiny pro osoby závislé na alkoholu, automatech, lécích, nelegálních návykových látkách nebo i na sázení – a bohužel i na sociálních sítích. Účast je bezplatná, terapie potrvá 10 měsíců s intervalem 90 minut 1x týdně, každé úterý v podvečer. Zájemcům se dostane podpory a naděje ve zdánlivě neřešitelných situacích.

-lko-

Pro bezpečnou cestu školáků

Se školním rokem se na exponovaných přechodech opět objeví bezpečnostní asistenti. Ráno mezi 7. a 8. hodinou budou dohlížet na přecházení školáků.

„Byl bych rád, aby se počet bezpečnostních asistentů zvýšil, ale je limitován financemi a dostupností takové pracovní síly,“ uvádí starosta města Martin Mrkos.

Problém určitých lokalit je v tom, že jejich urbanisticky dopravní řešení již neodpovídá dnešku, kdy všichni jezdí autem a vozí děti do škol.

„Na přechodech v době školního vyučování nestojí jen bezpečnostní asistenti, ale i městští strážníci a státní policisté. Když jdou děti do školy, máme obsazené přechody na všech exponovaných místech,“ dodává místostarostka Ludmila Řezníčková.

Radní si nechali vypracovat posudek dopravní bezpečnosti u čtyř základních škol. Situaci hodnotili policisté, dopravní inspektorát, strážníci i odbor dopravy.

Aby se zvýšila bezpečnost chodců, zvláště školáků, je většinou nutná

regulace dopravy a parkování před školami.

Jak informuje starosta Mrkos, nejlépe vyšla ZŠ Palachova, kde je situace bezproblémová. „Doprava mezi 7. – 8. hodinou ránní je tu poměrně klidná, děti se dostanou do škol bezpečně,“ říká.

Nejkomplikovanější situace je dle starosty u ZŠ Švermova, kde se kříží dvě silnice a řidiči složitě vyjíždí z parkoviště pod Vesnou. Bezpečnost u „čtyřky“ bude řešena v rámci některého projektu na revitalizaci souvisejících lokalit, přitom nemá dojít k výraznějšímu omezení dopravy či dostupnosti školy a atri obchodních domů.

„Ulici Komenského, kde se nacházejí dvě základní školy, by dle doporučení Policie ČR mělo pomoci zjednosměrnění,“ uvádí Mrkos. Protože změna musí projít zákonnými procesy, na realizaci dojde až koncem letošního roku. „Lokalita je komplikovanější, a tak jde v první fázi o opatření na zlepšení rozhledových podmínek. Děti budou vidět na auta a řidiči na děti,“ vítá starosta.

Po čase odborníci situaci opět vyhodnotí a další nápravou mohou být retardéry a příčné prahy, popř. úprava dopravního režimu v přilehlých uličkách kolem škol a sportovní haly.

-lko-

MĚSTO KUNŠTÁT, NÁMĚSTÍ KRÁLE JIŘÍHO



VÝSTAVA
SOUTĚŽ
KERAMIKŮ
KULTURNÍ
PROGRAM

JARMARK
XXVII. HRNČÍŘSKÝ
V KUNŠTÁTĚ
14.-15. 9. 2019



INFORMACE NA WWW.KUNSTAT.EU

Začíná oprava Nádražní

(Dokončení ze str. 1)

Jak informuje starosta Martin Mrkos, zrevitalizovaná ulice Nádražní bude výrazněji osázena zelení, byť širšíkové poměry vozovky a chodníků zůstanou podobné. „Snažíme se přizpůsobovat klimatickým změnám. Stromy v ulicích budou pro budoucnost zásadní, co se týče ochlazování tzv. tepelných ostrovů,“ uvádí starosta Mrkos.

První etapa opravy Nádražní ulice má být hotová příští rok v červenci, a hned naváže rekonstrukce pěší zóny.

-lko-

z09-jkm

SBD ZELENÁ HORA informuje

50. výročí vzniku stavebního bytového družstva ZELENÁ HORA

ZELENÁ HORA, stavební bytové družstvo oslavilo dne 4. srpna 50. výročí od svého založení. Bytové družstevnictví bývá mnohdy neprávem označováno jako pozůstatek socialismu. Ale bytová družstva mají u nás dlouhou tradici. Vždyť už v roce 1911 se konal v Praze první sjezd stavebních a bytových sdružení a do roku 1918 bylo registrováno již 248 bytových sdružení. V roce 1934 pak již bylo v Československu registrováno 1392 bytových družstev, 20 spolků a 2 akciové společnosti.

Na území města Žďáru vzniklo z podnětu továrníka J. Smejkal roku 1911 Družstvo pro výstavbu rodinných domků, které zde působilo až do roku 1941. V třicátých letech zde působilo stavební družstvo Domov, které ukončilo svoji činnost v roce 1936, družstvo Budoucnost a Stavební družstvo pro Žďár a okolí.

K zásadní změně v rozvoji bytového družstevnictví pak dochází v roce 1959 vydáním zákona č. 27/1959 Sb. o družstevní bytové výstavbě. Na základě tohoto zákona vznikala družstva v takové organizační podobě, ve které existují dodnes. Ve Žďáře nad Sázavou vzniklo na základě tohoto zákona jako první šestnáctičlenné Stavební bytové družstvo Žďárských strojůren, které realizovalo výstavbu čtyř čtyřbytovek v lokalitě V zahrádkách. Další svépomocnou výstavbu bytovek zahájili zaměstnanci tehdejšího Okresního stavebního podniku, a to na Vysočanech. Postupně vzniká řada menších bytových družstev k zajištění výstavby jednoho či několika domů v jednotlivých lokalitách města a to:

Sídliště Stalingrad:

- 14. 2. 1960 SBD zaměstnanců Žďárských strojůren s předsedou p. Jaroslavem Jarošem a 16 byty

- 17. 2. 1961 SBD Mír s předsedou p. Josefem Jedličkou a 62 byty

V letech 1962 až 1963 SBD Budoucnost s předsedou p. Ivanem Chalupou a 78 byty

- 25. 5. 1963 SBD Svornost s předsedou p. Ladislavem Lodrem a 75 byty

Sídliště U Průmyslové školy, kde v letech 1966 až 1967 vznikají družstva:

- SBD Dnešek s předsedou p. Ing. Milanem Tomanem a 72 byty

- SBD Radost s předsedou p. Rosečkým a 144 byty

- SBD Družba s předsedou p. J. Zrústem a 126 byty

- SBD Přátelství s předsedou p. Popelou a 188 byty

- SBD Rodina a předsedou Ing. Vilímkem a 175 byty

- SBD Zítřek a předsedou p. Františkem Zoubkem a 173 byty

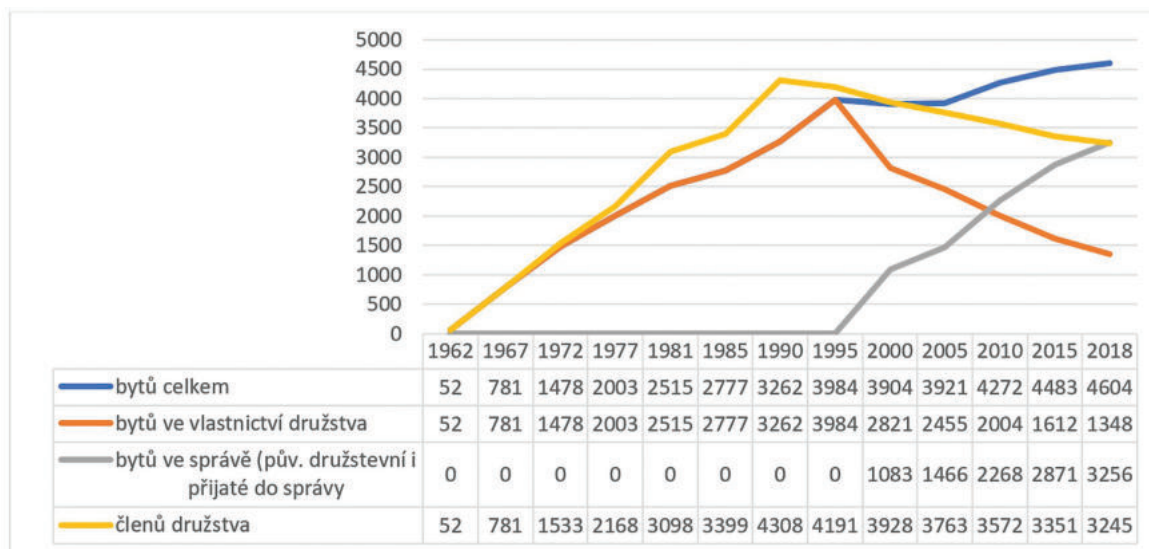
- SBD Vysočina s předsedou p. Janem Kristiánem

Sídliště Vysočany:

- 14.3.1967 SBD Zelená hora s předsedou p. Josefem Vrátillem

- 1966 SBD Máj pracovníků OSP Žďár n. Sáz. s 24 byty

- 1969 až 1970 SBD Mládí při SSM



n.p. Tokoz s 16 byty

Sídliště Přednádraží:

- 13.10.1971 SBD Rozvoj s předsedou p. Jaroslavem Lapešem a 223 byty

Sídliště Lučiny:

- SBD Pozemních staveb Brno s předsedou Ing. Šimurdou a 18 byty

Ke 4. srpnu 1969 vzniklo i Okresní bytové družstvo uživatelů Žďár nad Sázavou, které z počátku zajišťovalo především činnosti spojené s užíváním bytů, ale později pak zajišťovalo i výstavbu bytů na „Vysočanech“ a v sídlišti Přednádraží. Toto družstvo bylo právním předchůdcem stávajícího bytového družstva ZELENÁ HORA. 25.5.1965 bylo založeno i tzv. Okresní výstavbové bytové družstvo s předsedou p. Josefem Černým, které se později stalo součástí stávajícího družstva.

V roce 1974 dochází k integraci malých družstev do větších celků. V rámci této integrace vznikají z původních družstev pouze čtyři družstva. V rámci sídliště Průmyslová škola jsou to SBD Přátelství s předsedou Ing. Otakarem Kovářem a 530 byty a SBD Vysočina s předsedou p. Vladimírem Kaštilem a 495 byty. Na Stalingradě je to SBD Mír s předsedou p. Lubošem Černým a 231 byty a zbývající družstva se slučují pod Okresní stavební bytové družstvo s předsedou p. Josefem Čechem a 353 byty. Druhá etapa integrace probíhá k 1.1.1979, když se tato původní čtyři družstva slučují pod původní Okresní stavební bytové družstvo, které současně přijímá nové jméno, a to ZELENÁ HORA, stavební bytové družstvo se sídlem ve Žďáře nad Sázavou včle s předsedou p. Josefem Čechem a s 2212 byty. Třetí etapa integrace je pak spojení Okresního výstavbového družstva a s SBD Zelená hora od 1.1.1981. Došlo ke spojení družstva vlastního a spravujícího bytový fond s družstvem, které mělo stavební kapacitu. Předsedou je zvolen p. Josef Čech a družstvo má 2515 bytů. Toto družstvo má sídlo na Brněnské ulici, kde je rozšiřován stávající areál

a dochází i k přesunu části kapacit na zajištění oprav bytového fondu. V počátku mělo toto družstvo pouze tři řemeslníky a v roce 1984 to bylo již 15 řemeslníků a byl vystaven nový objekt střediska údržby, který byl předán do provozu v roce 1986. Družstvo tak bylo schopno zajišťovat nejen práce při výstavbě zejména menších bytových objektů, ale i při zajišťování oprav vlastního bytového fondu.

Bytová výstavba v těchto letech byla realizována především dodavatelským způsobem Pozemními stavbami, a to v rámci tzv. plánu komplexní bytové výstavby. Vedle toho byla realizována v menším rozsahu i svépomocná bytová výstavba. Zejména ve druhé polovině osmdesátých let došlo k rozvoji této formy výstavby, když vedle zemědělských družstev se do této výstavby zapojila i řada žďárských podniků jako ŽDAS, Agrostav, Tokoz a Plemenářský podnik. Touto formou zajišťovalo družstvo výstavbu i v jiných místech okresu např. ve Velkém Meziříčí, Novém Městě na Moravě, Svratce a dalších. Vedle výstavby bytů v období osmdesátých let se věnovalo družstvo i výstavbě řadových garáží. V roce 1990 mělo družstvo již 3 262 bytů a 4 308 členů, z toho 1 034 nebydlících členů, kteří v rámci pořadníku čekali na byty z nové výstavby. Bohužel se ale již nových bytů nedočkali, protože po roce 1990 byl systém družstevní bytové výstavby zrušen a předpokládalo se, že se problematika bydlení vyřeší sama v rámci nastoleného tržního hospodářství, což se ale nestalo.

Pokud jde o vývoj počtu členů a počtu bytů v majetku družstva a po roce 1995, kdy byl zahájen proces převodů bytů do osobního vlastnictví, jsou tyto údaje znázorněny v níže uvedeném grafu. Protože v rámci ZELENÁ HORA, stavební bytové družstvo se sídlem ve Žďáře nad Sázavou bylo usnesením shromáždění delegátů rozhodnuto provádět převody bytů bez jakéhokoliv časového omezení, je reálné

že při oslavě případného 60. výročí družstva bude v kolonce počtu bytů v majetku družstva už jen nula.

Omezení výstavby družstevních a městských bytů se projevilo ve stávajícím nedostatku bytů pro potřeby obyvatel se středními a nižšími příjmy. Po schválení zákona 72/1994 Sb., zahájilo družstvo převody původně družstevních bytů do osobního vlastnictví členů, nájemců těchto bytů, a po privatizaci městského bytového fondu se zcela vytratila možnost získat klasické nájemní byty. Existující developer-ská bytová výstavba se zaměřila na výstavbu dalších bytů převáděných do osobního vlastnictví zájemců. Vzhledem k omezování přístupu obyvatel k dlouhodobým hypotečním úvěrům však začíná mít problémy i tato výstavba. A tak vznikají jakási „pseudodružstva“, která zakládají tito developeri s cílem zajistit přístup zájemců o byty k dlouhodobým úvěrům. Takováto výstavba však neodpovídá základním principům družstevní bytové výstavby, ke kterým mimo jiné patřilo realizovat výstavbu bytů pro své členy s minimálními náklady a minimálním ziskem a zajistit tak pro ně dostupné bydlení. Bude věcí příštích vlád, jak se s nedostatkem dostupného bydlení vypořádají. Jednou z možností je i návrat k družstevní bytové výstavbě.

Ing. Zdeněk Štursa
Předseda představenstva

ZELENÁ HORA,
stavební bytové družstvo

p r i j m e

technika
bytového fondu

Bližší informace na tel. 566 651 914
nebo na www.sbdzh.cz

Sto let kazatelské stanice ve Žďáře

Žďáráci si připomenou sto let kazatelské stanice Českobratrské církve evangelické ve Žďáře. Oslava se koná 8. 9. v modlitebně na Husově ul. 10.

Jak z programu naznačuje farářka ČCE Alžběta Hatajová, po dopoledních bohoslužbách a společném obědě pamětníci povypráví o minulosti zdejší kazatelské stanice. „Budeme se moci zaposlouchat do četby zápisů od vzniku stanice a čeká nás i přednáška docenta evangelické teologické fakulty Oty Halamy o Farnostech a sborech předbřlohorských církví,“ naznačuje farářka.

Akce je veřejnosti volně otevřená. Více na www.sazava.evangelnet.cz.

Českobratrská církev se kdysi ve Žďáře scházela po různu a kazatelská stanice bývala i ve školní třídě měšťanky (1. ZŠ).

„To se zde dopoledne vyučovalo evangelické náboženství a odpoledne



LÉKARNA U Zlatého orla, chráněná kulturní památka. Padla s demolicí východní strany náměstí. Zdroj: Žďárský uličník M. Lopaura

se třída (u zadního schodiště) změnila v kazatelskou stanici,“ vybavuje si pamětnice Jitka Mondadová. Tehdy

si prý zdejší evangelíci říkali „Helvét“.

Modlitebna načas sídlila i v prv-

ním patře lékárny U Zlatého orla (východní část náměstí). Výstavní dům v novorenesančním stylu však byl zbořen v roce 1976, ačkoliv se jednalo o chráněnou kulturní památku.

K tomu farářka Alžběta Hatajová ze sborové historie vysvětluje, že církev dlouho strádala peníze na vlastní pozemek. Ale protože mnoho peněz neměla, zůstalo vždy jen u teorie a dohadů s městem. „Kazatelská stanice se nakonec usídlila ve zmiňované lékárně na náměstí. Tento dům církve odkoupila od majitelky. Žel tam mohla být jen krátkou dobu, protože dům – jako všechny v lokalitě – byl znárodněn,“ informuje farářka.

Evangelíci byli znovu v roli hledačů, až koupili domek od rodiny Skalníků v Husově ul. č.p. 10. A zde kazatelská stanice sídlí doposud.

-lko-

Žďár sjednotil ceník svých pohřebišť

Od 1. září má Žďár novou cenu za pronájem hrobových míst a souvisejících služeb na městských hřbitovech.

Radnice vychází z novely zákona o pohřebnictví a chce sjednotit legislativu. Lidé totiž dle smluv uzavřených v různých obdobích platí buď za celé hrobové místo nebo za m².

„Náš odbor komunálních služeb si dal vše pracně do tabulek a zjistil velké rozdíly v přístupu. Jsem si ale jista, že nové částky budou srovnatelné, maximálně se odliší v desítkách korun,“ informuje místostarostka Ludmila Řezníčková.

Nová univerzální cena nájmu za metr² je stanovena na 20 Kč/rok. Město dle místostarostky ani nešlo na maximální částku ze zákona, která je 30 Kč/m²/rok. „Vzniklý rozdíl je dotován z položky městského rozpočtu - služba občanům,“ dodává Řezníčková.

Stejným systémem je sjednocena i částka za služby spojené s pohřbíváním (údržba cest, odvoz odpadu

a správa hřbitova) na 130 Kč za rok. Majitelé tedy nově zaplatí částku 150 Kč/m² ročně.

Změna ale nemá okamžitý dopad na pronajímatele. K úpravám bude docházet při uzavírání nové smlouvy, nebo až staré smlouvy dojedou ve svém režimu. Ceník nájmu je platný pro všechna městská pohřebišť, tedy hřbitovy na Jamské a Zelené hoře a urnový háj v Horní ulici.

Na Jamské je problém s tlečí dobou

Žďár chce v řadu veřejných pohřebišť dosáhnout i úprav tlečích dob na hřbitově Jamská. To je časový limit, po němž lze na stejném místě znovu pohřbívat.

„Na hřbitově Jamská se kvůli výskytu spodní vody prodlužují tlečí doby. Namísto obvyklých 15 – 20 let musíme v některých místech přistupovat až na 50 let,“ konstatuje místostarostka.

Hřbitov je z počátku 20. století, ale problémy se ukazují postupně s měnicími se přírodními a geolo-

gickými podmínkami.

Podnět radnici dává Správa hřbitovů. Při otvírání starších hrobů se totiž zjišťuje, že zetlení ještě neproběhlo.

„Požádali jsme Krajskou hygienickou správu, aby nám na daných místech prodloužila tlečí doby a část hřbitova mohla být uzavřena pro pohřbívání v rakvích,“ pokračuje Řezníčková.

Urny lze na Jamské ukládat bez omezení.

Komplikace zde nastane v případech, kdy si lidé přeji klasický pohřeb do rodinného hrobu, ale členové rodiny zemřou krátce po sobě.

„Buď rodina zvolí pohřeb žehem, nebo si musí zřídit další hrob na hřbitově pod Zelenou horou, kde je místa pro klasické hroby dost,“ uvádí místostarostka.

Na Jamské klasická místa již nejsou. Opuštěné hroby, dokud je za ně zapláceno, rušit nelze. Někdy si totiž lidé zaplatili až na 10 let dopředu, zestárlí a zemřeli.

-lko-

Napsali nám

V trávě se schovala i tlupa indiánů

Pokud se vrátím do dob svého dětství a vzpomenu na naše aktivity, tak trávníky kolem domů byly součástí našich her. Tráva se nechávala dorůst dostatečně vysoko, aby se v ní mohla spolehlivě schovat tlupa indiánů nebo vojáků. Zelená kolena a lokty našich oděvů to pravidelně dokazovala.

Dnes je trochu jiná doba a drobní hospodáři se nepřou, kdo a který plácek poseče na seno. Estetickým měřítkem péče o trávník se stala nakrátko strížená zelená plocha. Jsem přesvědčený, že současná snaha o zadržení vláhy v květnatých loukách je ten správný krok k přírodě, a pravděpodobně budeme muset v budoucnu udělat i kroky další a možná méně příjemné. Dejme květnatých loukám prostor a nechme je dál rozvíjet. Každý občan má možnost se k projektu vyjádřit a není žádný problém plochy s nevhodnou skladkou rostlin z projektu vyřadit a jiné opět vložit. Já osobně květnatým loukám fandím. **Miroslav Šuhaj** (Autor je zastupitel města za ANO 2011)

Čtenářka: Politici se osočují

„Milé Žďárské noviny! Milý Žďárský zpravodaji! Předem svého dopisu Vás moc pozdravuji. Musím Vám ale s lítostí napsat, že se již nějakou dobu nedáte číst. Co se to stalo? Vyjádření dnešních zastupitelů jsou plná osočování, nenávisti, uražené ješitnosti, sarkasmu,“ napsala e-mailem naši redakci i redakci radniční tiskoviny Marie Matějková ze Žďaru nad Sázavou.

Jak čtenářka dále píše, zvláště poslední komunální volby zamíchaly s osobami, sedícími na určitých židlích.

„Že by bylo předtím všechno tak ideální, bez poskvrny, k blahu občanů?... Neříkám, že se mně všechny kroky současného vedení líbí, to ne a dokáži si představit, jak těžké často rozhodování je. Dobře to vystihuje rčení: „Není člověk ten, aby se zavděčil lidem všem.“ Nicméně mnohé kroky minulého vedení by určitě byly k široké diskusi a rozhodně mnohá rozhodnutí nebyla ideální. Myslím, že vedení často sklízí to, co bylo zaseto předchozím vedením města. Jo, to máme krátkou paměť, že jo. A jak to bylo „ideální“, tak jste byly milé NOVINY takové „milejší“.

Dneska si nejraději přečtu rubriku, co budou dávat v kině, jaké bude divadlo, kam vyrazí turisti nebo sport. Ale otázky a odpovědi zastupitelů opravdu nedávám. Moc bych jim přála, aby si vážili i sami sebe. Asi to musí být dost obtěžující mít v sobě tolik zloby a pocit, že dělám všechno nejlíp, mám nejlepší úmysly a ostatní mi to kazí...

Tak Vás milé NOVINY, ZPRAVODAJI ještě jednou moc pozdravuji a přeji Vám i nám více laskavosti, sebereflexe - smyslu pro humor a RADOST. Bylo by fajn, kdyby to tak bylo i po dalších změnách v zastupitelstvu, protože uražená ješitnost, zloba, sebelítost, pocit nedocenění je vysoce nakažlivé.“

Tolik dopis paní Matějkové.

Co k tomu dodat? Že si bohužel bude muset zvyknout. Politici jsou, jací jsou. A noviny jen otiskují jejich názory. Že jsou někteří hádaví, ješitní? Ano, jsou odrazem naší společnosti. A paní Matějková si bude moci v příštích volbách vybrat ty, kteří se takto nechovají. Takže je dobře, že politici prostřednictvím svých názorů v novinách „odhalují“ svou pravou tvář.

Horší je, když sami politici podlehnou svým představám a začnou noviny škatulkovat.

V dnešní anketní otázce odpovídá zástupce ODS a první větou dává Žďárským novinám přízvisko opoziční. Ano, tu větu jsme slyšeli i na schůzce s vedením města, které si nás pozvalo. Protože nebylo spokojeno s nezávislými novinami. Spíše by se ale dalo říct, že nejsou připraveni na noviny, které se neřídí jejich názorem.

Žďárské noviny nejsou opoziční, ani koaliční. Jsou své a budou i nadále dávat prostor názorům bez ohledu na to, na které straně ten který člověk stojí. Ať si sami Žďáráci udělají obrázek, kdo jaký je.

Žďárské noviny však nestojí a nepadají s názory politiků, ale věnují se mnoha jiným věcem. ŽN informují, vysvětlují, objevují a rozdávají radost přesně tak, jak si to jistě nejen paní Marie Matějková přeje.

Proto věřím, že si z množství zajímavých publicistických článků, které redaktorka Lenka Kopčáková píše, vybere každý.

Petr Klukan

Školní zvonek volá do lavic

V pondělí 2. září se po dvouměsíční pauze rozezní školní zvonek. Ohlásí začátek školního roku 2019/2020, který je shodný pro základní a střední školy, učiliště i základní umělecké školy.

V pěti žďárských základních školách usedne poprvé do školní lavice 205 prvňáčků, aby se jim otevřel svět vědění a poznali nové kamarády.

Jak ŽN informuje Ilona Machová z městského odboru školství, kultury a sportu (ŠKS), nejvíce prvňáčků očekává ZŠ Švermova 4 (67 dětí), ZŠ Komenského 2 (51), ZŠ Palachova 35 (46), ZŠ Komenského 6 (23) a ZŠ Santiniho 4 (18).

Celkem 220 žďárských deváťáků bude řešit svoji budoucnost. Ilona Machová informuje, že nejvíce vycházejících žáků hlásí ZŠ Švermova (100 žáků), ZŠ Palachova (54), ZŠ Komenského 2 (49) a ZŠ Komenského 6 (17).

Na umělecké školy musí deváťáci podat přihlášky již v listopadu, na ostatní střední školy nejlépe do konce února. Od ledna se také rozjede čas přijímacích zkoušek na obory s talentovou zkouškou či konzervatoře.

Jak budou prázdniny

Organizace nového školního roku bude vypadat následovně:

První pololetí končí ve čt 30. 1. 2020, období školního vyučování ve druhém pololetí bude završeno v út 30. 6. 2020.

Z prázdnin jsou nejbližší ty podzimní, v út 29. a ve st 30. 10. 2019. Vánoční prázdniny začínají v po 23. 12. 2019 a skončí v pá 3. 1. 2020. Děti půjdou do školy v po 6. 1. 2020.

Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na pá 31. 1. 2020, tedy den po vysvědčení.

Týdenní jarní prázdniny se různí dle sídla školy. U nás v Kraji Vysočina, tedy v okresech Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou budou od 7. do 15. 3. 2020.

Pro všechny budou stejné velikonoční prázdniny ve čt 9. 4. 2020. A protože Velký pátek a Velikonoční pondělí jsou zavedenými svátky, volno se příjemně protáhne.

Hlavní prázdniny začnou ve st 1. 7. 2020 a potrvají do pondělí 31. 8. 2020. Nový školní rok 2020/2021 začne v út 1. 9. 2020.

Státní svátky tentokrát mnoho volna neslibují, často vychází na víkendy. Nejbližší volno bude v po 28. 10. (Den vzniku samostatného československého státu) a pak až

v pá 8. 5. (Den vítězství). V létě se rodiče mohou těšit na volno po 6. 7. (Den upálení Mistra Jana Husa).

K přijímačkám

Podrobné informace k přijímačkám na SŠ budou známy až během podzimu a zveřejní je Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT).

Předběžně je třeba počítat s tím, že přihlášky na umělecké školy by měly být doručeny do 30. 11. 2019. Přihlášky pro ostatní SŠ nejpozději do 1. 3. 2020 pro první kolo přijímacího řízení.

Termín pro přijímací zkoušky v prvním kole přijímacího řízení do oborů s talentovou zkouškou by mohl být od 2. do 15. 1. 2020, do oborů vzdělání konzervatoří od 15. do 31. 1., na gymnázia se sportovní přípravou od 2. 1. do 15. 2.

Přijímací zkoušky proběhnou formou jednotných písemných testů z předmětů český jazyk a literatura; matematika a její aplikace, v rozsahu stanoveném RVP pro základní vzdělávání.

Podrobnosti se zavčas objeví na webu CERMATu nebo na www.atlaskolstvi.cz.

-lko-

Tělocvična pro středoškoláky



VIZUALIZACE budoucí tělocvičny pro středoškoláky. Foto: archiv KÚ

Šance žďárských středních škol na moderní tělocvičnu je o kus blíž. Kraj Vysočina postupně činí všechny potřebné kroky k výstavbě.

Díky společné investici s městem Žďár n. S. chce v roce 2022 otevřít multifunkční kryté sportoviště vhodné k pořádání národních soutěží v basketbalu, házené, florbalu, futsalu či volejbalu. V plánu jsou i stoly pro stolní tenis, atletické překážky a lezecká stěna. Na diváky je pamatováno zvýšeným sezením.

Budoucí tělocvična pro Průmyslovou školu a Gymnázium Žďár n. S. má stát přes 70 milionů korun a kraj je zatím připraven ji financovat z vlastních zdrojů. „Platí, že město Žďár n. S. se chce finančně podílet ve výši 33 %, nejvýše částkou 23 milióny korun.“

(Pokračování na str. 6)

REÁLNÁ SEBEOBRAŇA, KTERÁ OPRAVDU FUNGUJE



NYNÍ
I VE VAŠEM
MĚSTĚ

Žďár nad Sázavou

Sokolovna, Doležalovo nám. 3

každé pondělí 18:45 - 20:15

nové náborové celé září 2019

KRAV
MAGA KAPAP



WWW.KRAVMAGA-KAPAP.CZ

TEL.: 775 914 499

WWW.FACEBOOK.COM/CAKMIKZS

Brýle pro děti. Jak jsou nově hrazeny

Od 1. srpna jsou zrušeny některé úhrady brýlových obrub a čoček z veřejného zdravotního pojištění. Změny se týkají hlavně pojištěnců nad 15 let. Úhrady očních zdravotních pomůcek pro mladší děti se řídí podmínkami v příloze zákona.

Častá otázka zejména rodičů zní:

Jak jsou nově hrazeny brýle a proč došlo ke změnám?

Odpovídá Vlastimil Sršeň, mluvčí největší české zdravotní pojišťovny.

Vysvětluje, že ke změnám v úhradách zdravotnických prostředků určených ke korekci zraku, jako jsou brýlové čočky, brýlové obru-

by či kontaktní čočky, dochází v důsledku změny zákona o veřejném zdravotním pojištění, resp. jeho přílohy č. 3 – Kategorizace zdravotnických prostředků předepisovaných na poukaz.

Změny se týkají i dalších zdravotnických prostředků a v rámci jednotlivých kategorií nabíhají

postupně. Dosud hrazené zdravotnické prostředky, u nichž dodavatelé neprojevili zájem o jejich zařazení do seznamu hrazených zdravotnických prostředků (takzvaným přehlášením), nebo nejsou již dle novely zákona hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, byly k 1. 8. 2019 vyřazeny ze Seznamu cen a úhrad zdravotnických prostředků hrazených na poukaz.

„Nebudou tedy z veřejného zdravotního pojištění hrazeny a jejich úhrada je plně na pacientech,“ říká Sršeň.

U pojištěnců nad 15 let je tak nově zrušena úhrada brýlových obrub a úhrada běžných brýlových čoček pro korekci oční vady menší než 10 dioptrií (sférických a torických čoček a plastových sférických čoček).

(Pokračování na str. 7)

začínáme v
září

Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka

náslechová
hodina zdarma

- rozdílné úrovně kurzů (začátečníci, mírně, středně a velmi pokročilí)
- individuální a skupinová výuka, kurzy technické a obchodní angličtiny
- **informační schůzka 03. 09. v 16:00 hodin**

skupinové kurzy - cena kurzu: 2900,-

individuální kurz - cena 1 lekce: 300,-*

* cena 250,- Kč / 1 lekce pro děti, studenty, seniory, ženy na MD

angličtina pro
seniory

Jazykové a počítačové kurzy pro seniory

individuální
kurzy celý rok

- důraz na pomalé a opakující cvičení probrané látky
- počítačový kurz „**Nebojím se počítače - kurz pro seniory**“ každý čtvrtek od **26. 09. do 24. 10.** - seznámení se základní obsluhou PC

jazykové kurzy - cena kurzu: 2000,-

Nebojím se počítače - cena kurzu: 900,-

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár nad Sázavou (HOTEL FIT, 4. patro)

tel.: 566 620 261

www.systemy-jakosti.cz

Tělocvična pro...

(Dokončení ze str. 5)

„Kraj vyjde městu vstříc a umožní tělocvičnu využívat i pro činnost místních sportovních klubů a veřejnosti,“ uvádí Martin Kukla, náměstek hejtmana Kraje Vysočina pro oblast ekonomiky a majetku.

V polovině roku 2020 by měla být hotová projektová dokumentace a následně kraj začne soutěžit dodavatele stavby. Nová tělocvična má stát na krajském pozemku, v areálu průmyslovky.

-lko-



VLCI
BASKETBALOVÝ KLUB
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

ZAMIŘ VÝŠ, POJĎ HRÁT
BASKETBAL

BASKETBALOVÝ KLUB

BK VLCI ŽĎÁR

ZVE DO SVÝCH TÝMŮ HOLKY
A KLUKY, KTERÍ MÍŘÍ VÝŠ

POHYB, ZÁBAVA, KAMARÁDI, BASKETBAL, ZÁŽITKY



#BASKETZDAR

MINIŽÁCI / MINIŽÁKYNĚ (nar. 2008, 2009)

basketbalová hala ZŠ Komenského

BASKETBALOVÁ PŘÍPRAVKA (nar. 2010-2012)

basketbalová hala ZŠ Komenského

BASKETBALOVÉ A POHYBOVÉ KROUŽKY na ZŠ

ZŠ KOMENSKÉHO
(2. - 4. třída)

ZŠ ŠVERMOVA
(2. - 4. třída)

ZŠ PALACHOVA
(2. - 4. třída)

www.basketzdarns.cz

INFO: 776 286 428 (Mgr. Roman Bednář)
info@basketzdarns.cz



*Více info na vlci.mwebu

PŘIDEJ SE K NAŠÍ SMEČCE!

WWW.BASKETZDARNS.CZ

AIKIDO

Žďár nad Sázavou

Radek Šípek, 4. dan



nábor nových členů
tělocvična 2. ZŠ
v září
každé pondělí
od 18.00
tel.: 777 344 669
www.aikidozdar.cz

JÓGA V DENNÍM ŽIVOTĚ
16. 9. 2019 – 31. 1. 2020
Harmonie těla, mysli a duše

pondělí

8:30-10:00	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
10:15-11:45	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
16:00-17:00	děti 9-15 let	IŠ
17:20-18:50	začátečníci (1.-2.díl)	IŠ
19:05-20:35	proti bolestem zad a kloubů	IV

úterý

8:30-10:00	proti bolestem zad a kloubů	BV
15:30-17:00	pokročilí (2.-4.díl)	IŠ
17:20-18:50	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
19:05-20:35	pokročilí (2.-4.díl)	IŠ

středa

8:30-10:00	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
10:15-11:45	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
15:30-17:00	začátečníci (1.-2.díl)	BV
17:20-18:50	mírně pokročilí (2.-3.díl)	IŠ
19:05-20:35	mírně pokročilí (2.-3.díl)	IŠ

čtvrtek

15:30-17:00	mírně pokročilí (2.-3.díl)	IŠ
17:20-18:50	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
19:05-20:35	začátečníci (1.-2.díl)	IŠ

pátek

18:00-19:30	jóga pro všechny (dle rozpisu v akcích)	IŠ
-------------	---	----

Cvičitelé: IŠ - Mgr. Ilona Šerejšchová, BV - Bronislava Vinopalová, IV - Iva Vinopalová DiS.
ONLINE přihlašování: www.joga.cz
Informační schůzky 2. 9. a 9. 9. 2019 14:00-18:00.
více info na www.joga.cz, kurzy jógy Žďár nad Sázavou

Jógacentrum
Husova 376/3
Žďár n. Sáz. (pod poštou)
tel. 724 279 158
zdar@joga.cz
www.joga.cz

Brýle pro děti. Jak jsou nově hrazeny

(Dokončení ze str. 6)

„Úhrady z veřejného zdravotního pojištění jsou nadále stanoveny u brýlových obrub a čoček pro děti dle zákonem stanovených podmínek,“ uvádí mluvčí k následujícímu přehledu. Dodává, že nově jsou naopak dětem hrazeny tvrzené silikátové brýlové čočky.

Sférické čočky jsou hrazeny dětem do 5 let včetně (1 pár za rok), torické pak dětem do 5 let včetně v množství 3 páry za rok a dětem od 6 do 14 let včetně 1 pár za rok.

Lentikulární čočky (pro vysoké hodnoty dioptrií) jsou nově hrazeny pojištěncům s oční vadou nad 10 dioptrií, a to dětem do 5 let věku včetně 3 páry za rok, od 6 do 14 let včetně 1 pár za rok, nad 15 let (tedy i dospělým pojištěncům) pak je hrazen 1 pár za 3 roky.

Plastové brýlové čočky jsou při oční vadě nad 3 dioptrie hrazeny dětem do 5 let včetně (sférické 3 páry za rok, torické 2 páry za rok) a dětem do 14 let včetně 1 pár za rok, pojištěncům nad 15 let pak jen brýlové čočky plastové torické při vadě nad 10 dioptrií (1 pár za 3 roky).

Prismatické čočky budou hrazeny obdobně jako dosud pro korekci diplopie (dvojitého vidění) či strabismu (šilhání), a to dětem do 5 let včetně 3 páry za rok, od 5 do 14 let

včetně 1 pár za rok, pojištěncům od 15 let 1 pár za 3 roky.

Bifokální čočky mají stanovenou úhradu pro pojištěnce do 17 let včetně, kteří mají sníženou možnost výměny brýlí, strabismus či afakii (stav, kdy v oku chybí čočka v důsledku úrazu, operace apod.).

Vysokoindexové čočky (vytčené) mohou být hrazeny jen se souhlasem revizního lékaře, a to u pojištěnců s krátkozrakostí nad 10 dioptrií či poruchami centrálního zorného pole.

Brýlové obruby mají stanovenou úhradu z veřejného zdravotního pojištění u dětí – do 5 let včetně 3 ks za rok, od 6 do 14 let včetně 1 ks za rok.

Kontaktní čočky měkké budou hrazeny v případě oční vady nad 10 dioptrií, u dioptrického rozdílu mezi pravým a levým okem 3 dioptrie a více.

„Příloha č. 3 zákona stanoví nejen, které zdravotnické prostředky mají stanovenou úhradu z veřejného zdravotního pojištění a za jakých podmínek, ale i úhradové limity – např. na brýlové obruby je stanoven úhradový limit 300,15 Kč (261 Kč bez DPH) za kus. Zbývající částku do plné ceny si musí pojištěnec zaplatit, stejně jako dřív,“ informuje na závěr Vlastimil Sršeň.

-lko-

LINGUA EFFECT
... efektivní výuka jazyků

**JAZYKOVÁ ŠKOLA LINGUA EFFECT
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU**

- angličtina • francouzština • němčina
- ruština • italština • čínština

**Pololetní skupinové kurzy
pro veřejnost září - leden**

Úrovně od naprostých začátečníků až po vysoce pokročilé

**Individuální kurzy - zahájení
možné kdykoli během roku**

Přizpůsobíme se potřebám každého individuálního studenta

Firemní výuka

Vedeme firemní jazykovou výuku na míru

www.lekol.cz
Dotazy a přihlášky:
info@lekol.cz
739 943 557



PO SPORTIS

přijme zájemce na pozici
plavčík – plavčice

v Relaxačním centru ve Žďáře nad Sázavou

Druh smlouvy: pracovní poměr na dobu neurčitou
Podmínky: dobrý zdravotní stav, zkoušky na vodní dozor (hradí zaměstnavatel)
Mzda: 17 000,-Kč + roční odměny a zajímavé benefity

Zájemci volejte na telefonní číslo: 737 203 054



At' kluk či dívka, milovníci přírody, začnou se a zmizí v jiném světě

Nyní 5. září vychází Strážci Země, kniha vhodná pro dobrodruhy od 11 let. Otevírá budoucí sérii příběhů od mladého žďárského autora Tomáše Crlíka, známého pod přezdívkou Ergall.

■ Lenka Kopčáková

Mnozí již četli Crlíkovu prvotinu Galgad - příběh strážce Země.

Čtyřiatřicetiletý Tomáš nyní sedí v naší redakci. Sympaták v riflíku a triku. Povídáme si o psaní - jeho nejmilějším koníčku, byť je profesně strojař a absolvent žďárské průmyslovky.

Kluk ze sídliště Libušín bral odmatla přírodu za důležitou součást života. Asi ve svých 13 letech začal vnímat zprávy o negativních vlivech lidí na krajinu. Dodnes jej tyto pocity inspirují pro příběhy Strážců Země. Tomáš píše fantasy knihy s přírodním námětem pro děti a mládež od 11 let.

Zrození hrdiny

Na otázku, kdy se zrodil jeho první hrdina Galgad, můj host překvapivě odpovídá, že na benzínce.

„Někdy v roce 2009 jsem seděl na benzínce, pil kafe a přitom vnímal, co my lidé děláme špatně. Tehdy mě napadla postava Strážce Země, ochránce přírody a řádu,“ prozrazuje Tomáš.

Příběh Galgada se začal rodil o Vánocích 2009, ale šlo to prý ztuhla. „Do té doby jsem neměl s psaním, až na školní slohy, vůbec žádná zkušenosti. Vše jsem se učil za chodu a knihu psal dlouhé čtyři roky,“ usmívá se mladý muž.

Nejde totiž jen o hlavní myšlenku. Pro vytvoření poutavého příběhu je toho potřeba mnohem víc. „Najednou jsem viděl, že kromě nosné linie hlavního hrdiny je třeba vyplnit příběh věrohodnými informacemi nejen o přírodě, ale i z historie. V příběhu Strážců vystupují lidské národy inspirované Keltů, Vikingů a Normanů. Musel jsem tedy nastudovat i jejich historii, abych věděl, jak se tehdy žilo,“ ohlíží se autor.

Zajímavou indicií v Galgadu je i Vlčí kámen u Pernštejna, kde byl zastřelen poslední vlk Českomoravské vrchoviny...

A tak Tomáš četl snad osm měsíců v tahu... „Když jsem pak zkusil první rukopis v sešitě, bylo to hrozné - na úrovni slohovky,“ směje se.

Škola pokus - omyl

Hledal tedy, co je špatné - a vzal to za správný konec a postupně pronikal do spisovatelského řemesla. Studoval knihy o tvůrčím psaní a řídil se radami začínajícím spisovatelům.

„A přepisoval jsem a přepisoval. Nakonec byl příběh na světě a poslal jsem ho do literární agentury,“ vzpomíná.

Pak napjatě čekal, až agentura odpoví. Příběh si vybrala a autora začala zastupovat. Nabídla příběh nakladatelům. A zde se slibná idylka zbourala. Nikdo z nich se - do ne zcela běžného tématu - nechtěl pustit. Důvod? Riziko nezájmu o knihu.



Žďárský autor Tomáš Crlík píše pro děti od 11 let. Strážci Země je fantasy příběh burcující k záchraně přírody.

Foto: archiv T. C.

„Takže jsem Galgada - příběh strážce Země vydal na vlastní náklady,“ zatvrdil se autor, který své „první dítě“ tak dlouho předtím plapl.

A začínat s prvotinou bez zkušeností a servisu od nakladatele, to prý fakt nebylo lehké. „Kniha pro literární svět nic neznamenal. Musel jsem se učít i to, jak ji uvést na trh, aby si našla čtenáře,“ vysvětluje.

Galgad zanechal stopu

V tento moment jsou hodně důležité recenze. Sehnal první dvě, tři bylo nejtěžší, pak se ale najednou začaly množit a Galgad vystoupil z řádků...

Tomáš jezdil s knihou po základních školách, kde je cílová skupina jeho čtenářů. A při besedách se ukázalo, že největší zájem o příběhy strážce Země mají žáci 5. a 6. tříd. „Právě tyto besedy byly pro mě velkým přínosem, neboť jsem poznal myšlení a zájmy dětí,“ ohlíží se autor.

Tvořit pro děti je podle něho něco jiného, než psát romány či detektivky pro dospělé. Aby se příběh dostal do dětské duše, musí být psán tím správným jazykem. „Důležité je udržet pozornost malých čtenářů, proto používám jednodušší věty a stále udržuji živý děj. Vzpomínám, že právě takovéto knihy jsem měl jako kluk rád. K podobné formě se snažím přiblížit,“ vysvětluje Tomáš.

Připouští, že ke psaní musí mít člověk vložku, jedničky ze školních slohů opravdu nestačí. „Dnešním svým pohledem byla tato kniha jalovou prvotinou. Už jsem jinde. Spolupracuji také s redaktorem, který v příběhu hlídá úroveň textů. Nynější Strážci Země jsou už „dospělou“ knížkou,“ směje se.

Když autor naslouchá

Právě recenze prý začátečnickovi otevřely oči. Když se Tomáš začal dívat do všech těch vzkazů od cizích lidí ve věku od 15 do 30 let, bylo to pro

něho velkou lekcí a inspirací. „Právě tehdy mě napadla spousta věcí,“ říká.

V tom, co se čtenářům líbilo, autor pokračuje (např. proměna ve zvířata), a co se nelíbilo, zkusil zlepšit. Třeba to, že příběh byl poněkud rozevlátý. Čtenáři např. vyčítali, že kromě oblíbeného Galgada je v příběhu málo postav, s nimiž by se dokázali sžít. „Také bojové scény byly mnohdy syrovější. Nyní vidím, že příběhu určenému pro cílovou skupinu od 11 let je třeba dát mantinel,“ uvědomuje si autor.

Nový příběh je od začátku do konce mnohem pevnější a postavy více vykreslené, už se mu prý také psalo lehčeji a některým postavám dodal na vtipnosti.

„Ale na druhé straně, kdyby tu Galgad nezanechal stopu, nová kniha by dnes asi nevznikla,“ říká Tomáš. Tehdy prý udělal pro knihu maximum, i když z neznalosti podcenil detaily, jako že kniha má mít dětskou ilustrovanou obálku s určením věkové skupiny. Tak, aby ji knihkupci mohli správně zařadit.

Tomáš Crlík má dodnes schovanou úplně první knihu z výrobní palety. „Ale to udělám stejně,“ slibuje si.

Vzhled knihy je prý zcela v rukou vydavatele a pro autora bývá překvapením. Tomáš je s právě vycházející knížkou spokojený. „Vydavatelství samo vyhledalo vhodnou ilustrátorku obálky. Líbí se mi, že kniha má i tvrdé desky a titul jakoby vystupuje ve 3D,“ naznačuje.

Vnímavým Strážci otevřou cestu

První příběh strážce Galgada je tedy uzavřen a čtenář, který se začne do nového - volně navazujícího příběhu, ten dřívější vůbec nemusí znát. „At' kluk či dívka, kdo má rád přírodu, začte se - a zmizí do jiného světa...“ slibuje autor. Příběh se odehrává v evropské krajině. Kniha má 23 kapitol a 248 stran.

Ještě neoschly stránky nové knihy a Tomáš Crlík má již rozepsané poznámky ke třetímu dílu. „Ale víc neřeknu, protože bych prozradil závěr právě vycházející knihy,“ směje se. Půjde tedy o sérii a už bude hodně propojena.

Jak Tomáš Crlík vysvětluje, od začátku si předsevzal psát jen o Strážcích. „Nechci skočit na vlnu typu Harry Potter či Upíři,“ říká.

Autorovým cílem je zvednout děti od počítačů a vrátit je do přírody. Rozhodně se o to pokusí, byť si je vědom silné konkurence v literárním světě, kde dominuje prvotřídní zahraniční literatura. Crlíkovy knihy se teprve o místo na slunci musí poprat.

Jediný



Olaw, jeden ze strážců Země je probuzen ze spánku v kmeni svého modřínu. Ostatní strážce nelze probudit - zbyl snad jediný? V podobě puščíka se rozlétne k městu... Divočina i zvířata kolem něj mizí, v patách mu jsou okřídlení chrličové oheň. Na Zemi nemají co dělat...

AUTOSKLO SERVIS

Zbyněk Pavlů – smluvní oprava pojišťoven

originální autoskla
výměny, opravy prasklin

Z PŘIPOJIŠTĚNÍ skel vše zdarma
pojišťovnu vyřídíme za vás



Brněnská 14
Žďár nad Sázavou
(naproti Policii)

tel.: 566 625 834

e-mail: zbynekpavlu@centrum.cz

z04-skloE

info na dispecink@bovys.cz nebo tel.: 606 649 692



HLEDÁME DOPRAVCE

Vlastníš dodávku (ideálně L4H3 nebo L4H2)?
Hledáš dlouhodobou spolupráci?
Chceš mít volné víkendy a svátky?
Máš chuť trávit odpoledne s rodinou či kamarády?
Jsi spolehlivý a zodpovědný?

Pokud je tvoje odpověď na tyto otázky "ANO"
přidej se do našeho týmu. Hledáme dopravce pro
rozvoz ovoce a zeleniny v rámci ČR s místem
výkonu práce ve Štokách u Jihlavy.

Kontakt: e-mail: dispecink@bovys.cz

telefon: +420 606 649 692

WWW.BOVYS.CZ



MÁME COOL DĚTSKÉ BRÝLE

SLEVA 25% NA CELÉ BRÝLE SE ZTENČENÝMI PLASTOVÝMI SKLY
AKCE JE PLATNÁ OD 26. 8. 2019

OPTIK LÁLAJ

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

AUTOCOLOR

DO VÝŠEK BEZPEČNĚ S NÁMI

POTŘEBUJETE PŮJČIT LEŠENÍ?

**NABÍZÍME LEŠENÍ PRO VŠECHNY TYPY
STAVEB S RYCHLÝM DODÁNÍM PŘÍMO K VÁM.
RÁDI VÁM ZAJISTÍME I ODBORNOU
MONTÁŽ A DEMONTÁŽ.**

**ONLINE
KALKULACE na**
leseni.autocolor.cz

**KONTAKTUJTE
NÁS**

739 623 665



Z „květnatých“ louček jsou lidé rozpačití

Téma pro politické strany

Město Žďár nad Sázavou má za sebou druhé léto s tzv. květnatými loukami, jejichž počet se letos rozšířil. Projekt na zadržení vláhy a obohacení porostů má být pomoci v současné etapě klimatických změn. U veřejnosti však kvůli vzhledu a stavu některých zelených ploch získal rozličné odezvy.

■ Otázka na zář:

Jak se na úspěšnost projektu dívá váš politický klub a jakým způsobem by po letošních zkušenostech měl Žďár v projektu nadále pokračovat?

Návrat k selskému rozumu



Martin Mrkos,
klub ŽDÁR-ŽM

Neposekaná tráva se jeví podezřele. Napadne vás – proč to město neřeší? Avšak květnaté louky nejsou ničím jiným, než návratem k používání selského rozumu. V horkém létě posekaná tráva až na zem zežloutne, půda ztvdne, voda se nevsákne, naopak zmizí vláha a živočichové. To dá rozum. Asi moc koukáme na golf, fot-

bal a reklamy na sekačky. Když je posekáno až na zem – vše je v hlubokém pořádku. Roste to – problém, kolaps města je tady.

Ustát sekací askezi a zneklidňující pohled na neposečenou travu je pro některé poměrně náročné mentální cvičení. Osobně projekt považuji za úspěšný. Zvládl se relativně dobře komunikačně i provozně, pozitivní dopad na biodiverzitu a vodu je zřejmý. Samozřejmě vím, že máme příležitosti ke zlepšení a věřím, že je příští rok využijeme. A závěrem: totiž etapa klimatické změny nás bude něco stát. Minimálně to, že si budeme muset zvykat na nové věci a přístupy. Jen je potřeba si připustit, že se něco takového děje.

Efekt květnaté louky zatím chybí



Petr Stoček,
klub KSČM
a SPOZ

Projekt byl bezesporu zpracován zodpovědně a z odborné stránky erudovaně. Na závěrečné hodnocení však délka dosa-
vadních zkušeností rozhodně nestačí.

Z pohledu krajinářského laika, tedy většiny občanů města, se zatím jeví nesečení, nebo alespoň méně časté sečení, často jako problematické. Na řadě povr-
chů

lokalit, o nichž je v projektu hovořeno, se spíše jedná o svobodné a nerušené pěstování plevelů a výskyt skutečných květů je velice řídký, a pokud se objeví, tak většinou i jejich vegetační doba je velmi krátká. Výsledný efekt rozhodně nepřipomíná „květnatou louku“, ale zřejmě se ušetří náklady na sečení. Pokračujeme dále, ale tak, abychom měli na loukách skutečné květy a ne pýr.

Zkušební varianty vyhodnotíme



Ludmila Řezníčková,
klub ANO 2011

Celý projekt kvetoucích trávníků je skvělá myšlenka pro podporu života rostlin a živočichů a zmírnění následků sucha. Kvetoucí trávníky nejsou jenom krásné, ale i funkční, dokáží zadržet více vody v krajině a jsou domovem pro různá společenstva hmyzu, která jsou v posledních letech devastována. Realizace myšlenky je ovšem na svém počátku.

Letošní rok byl přelomový v tom, že se rozšířily plochy, na kterých město zkoušelo více variant údržby. Například častější seče, mozaikové seče nebo ponechání částí trávníků po první seči bez údržby. Všechny plochy byly bedlivě sledovány, byla pořízena fotodokumentace a na konci sezóny bude probíhat vyhodnocení. Z ní vyplyne, zda mají být plochy s chudší skladbou druhů na jaře dosety, nebo zda některé plochy nevyřadit z projektu kvůli množství invazivních druhů rostlin na nich rostoucích. Rozumím a chápu nespokojenost části občanů. V poslední době se však ke mně dostávají velmi kladné ohlasy, které převažují nad negací.

Nejde o projekt na rok



Jan Mokříš,
klub ODS

Děkuji za zájem o náš názor projevovaný vašim opozičním periodikem.

Projekt květnatých louček je ve Žďáře realizován na základě doporučení odborné veřejnosti a zkušeností z jiných měst. Zřejmě tím neovlivníme celosvětové změny klimatu, ale dopomoci ke zvýšení biodiverzity naší městské přírody jistě může. I snížený výpar spadlé srážkové vody je určitě k užítku. Samozřejmě je třeba i nadále vyhodnocovat vhodnost vybraných ploch, počet a dobu seči a v případě potřeby ovlivnit složení lučního porostu (dosevem vhodných či odstraněním nevhodných rostlin). Nejde přece o projekt na rok, ale na mnohem delší čas a musí být součástí dlouhodobé ucelené koncepce péče o zeleň v našem městě.

Založené louky potřebují údržbu



Vladimír Novotný,
klub ČSSD

Všeho moc škodí. Neposečené a zarostlé město a následná snaha sekat i v době sucha až na drn nic dobrého nepřinesla. Mít za každou cenu co nejvíce louček podle nás také ne. Vše je třeba dělat s rozmyslem.

Máme konečně zase firmu, která se o zeleň stará. Zkusme v klidu vybrat lokality, kde budeme květnaté louky zakládat a

starat se o ně. I upravené, založené nebo doseté louky totiž vyžadují pravidelnou údržbu. Pokud budeme postupovat skutečně odborně a lokality vybírat účelně, tak se všechny obavy z množství klíšťat, pampelišek, bodláků a pýru sníží. O nefunkčnosti pro zadržování vody ani nemluvíme. Pokud to budeme opravdu dělat takto a nikoli jenom proto, že chceme být moderní, tak se budeme radovat z rozkvetlých luk, které nám budou dělat radost estetickou a plnit funkci ekologickou. Příklady měst, které takto postupují je dost.

Včely, cvrčci i světlušky



MUDr. Romana Bělohávková,
klub KDU-ČSL

Projekt květnatých luk je pro mne osobně i pro celý náš klub spojen s návratem k přírodě i k moudrosti našich předků. Velmi dobře si pamatuji, jak za dob mého dětství, se první tráva „na seno“ sekala v období před Medardem, kdy začínaly kvést kopretiny. Druhé seno „votava“ se potom sušilo až v období prázdnin. Když k nám dorazila

móda sterilních zelených ploch, bylo mi smutno. O to více jsem si letos užívala kvetoucí plochy plné kopretin, travin, vratičů a třezalky. A také plné života – bzukotu včel ve dne a cvrčků v podvečer. A jestli to nevíte, tak na Zelenou horu se vrátili i Svatojánci! Z loňských 8 bylo letos těchto ploch 22 a byly pečlivě vybrané a označeny. V tomto trendu budeme jistě pokračovat – a možná časem, po vzoru Rakouska, budeme zakládat i louky motýlí. A že se na tyto plochy občas vetřel také nějaký bodlák? Rozhodně nemůže být sterilních zelených ploch, bylo by to smutným důvodem k jejich rušení. Příroda je pestrá, stejně jako náš lidský život a je to tak dobře! Užívejme si tedy její krásy a chraňme ji!

Květná louka nevzniká z ničeho



Jaromír Brychta,
klub Změna 2018

Od začátku říkáme, že neudržované a nesečené plochy nepatří do intravilánu města. Nemyslíme si, že tyto neudržované plochy jakkoliv zlepšily nebo zvýšily diverzitu životního prostředí ve městě či přispěly ke zlepšení vodní bilance v území. Problémem se naopak staly pro alergiky, chovatele domácích mazlíčků, případně pro vlastníky okolních udržovaných ploch, kam se vysemenily plevel z těchto „květnatých luk“.

Diskutabilní je i ekonomický přínos, protože posečení těchto „džunglí“ před zimou bude 2 až 3násobně dražší než jejich standardní údržba. Pokud dnes častěji než jindy vyzýváme selský rozum a tradiční hospodaření, tak si vzpomeňme na sečení sena a otavy, tedy sečení minimálně 2krát do roka. Květná louka nevzniká z ničeho a bez práce, proto pokud má město ambici pěstovat louky plné květů, tak bude muset takové založit a udržovat je. Jinak je to jen jakýsi pokus udělat něco „zadarmo“ bez ohledu na bilanci negativ a pozitiv.

Krok k adaptaci na klimatické změny



Tomáš Augustýn,
Koalice TOP 09
a Svobodní

Květnaté louky hodnotí pozitivně dokonce i naši členové s alergiemi. Mrzí mne, že je na květnaté louky slyšet neférová kritika. Pokud se někdo rozhodne udělat z běžného trávníku květnatou louku, trvá několik let, než se docílí druho-
vé skladby takové, jakou si přeje.

Proto je třeba trpělivosti a vychytat také drobné nedostatky v sečení, které

se letos objevily. I sekači si musí na nové postupy zvykat. Projekt květnatých luk však není jediným opatřením v adaptaci na klimatické změny, jen je možná nejvíce vidět.

Málo viditelné, ale velmi přínosné je obnovování starých polních cest, na kterém se začíná pracovat. Město se zavázalo přijímat další opatření a já doufám, že budeme ve Žďáře vídat i zelené stěny, zelené střechy, nové vhodné a vhodně umístěné stromy a že nebudeme zapomínat také na keře, které jsou často považovány za jakýsi plevel a docela mi ve Žďáře chybí.

-lko-

30. výročí sametové revoluce – září 1989

Uprchlíci z NDR žádají v Praze o azyl

Praha žije hokejem – a jakým! Naši opakovaně vítězí nad Calgary Flames. Češi a Poláci brojí proti koksovně. Prahu zaplavily trabanty a wartburgy uprchlíků.

■ Lenka Kopčáková

Žďárské noviny již podeváté přináší seriál k letošnímu 30. výročí sametové revoluce. Zde je září 1989 doma i ve světě.

Opět čerpáme ze vzpomínek a archivů žďárského disidenta Víta Bohumila Homolky, z Kroniky města, ze Zpravodaje, z dobového tisku uloženého ve žďárském Státním okresním archivu. Dále z Wikipedie a z webů Ústavu pro studium totalitních režimů, www.totalita.cz a sportovních webů.

Československo

■ **Množí se občanské iniciativy.** Vedle nejstarší Charty '77 a VONS (Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných), se činí Mírový klub Johana Lennona, Československý helsinský výbor, Iniciativa kulturních pracovníků, České děti, Společnost přátel USA (tato organizace byla velmi aktivní u nás ve Žďáře n. S. díky neúnavnému Milanu Bečkovi - Tyčkoví), Jazzová sekce - Artforum, Nezávislé ekologické hnutí či Sekce mladé hudby ad.

■ **Odmítá diskutovat.** Čs. televize odvysílá 23. 9. pořad redaktorů Televizních novin o demonstracích od lednového Palachova týdne. Je zdůrazněno, že stát nehodlá tolerovat činy proti zákonům republiky a nebude diskutovat s odpůrci platformy socialismu.

■ **Uprchlíci z NDR.** Ve snaze dostat se na západ obsadili velvyslanectví NSR v Praze uprchlíci z NDR. Situaci řeší v Praze ministr zahraničí NSR Hans - Dieter Genscher, který

vyjedná uprchlým východoněmeckým občanům transit na západ. Tisíce jich pak dopraví zvláštní vlaky a autobusy do NSR. Ulice Malé Strany zůstanou zaplaveny stovkami trabantů a wartburgů.

■ **Stíhání novinářů.** Neoficiální Lidové noviny přináší článek Miloše Zemana zvaný Budoucnost jako program, životopisný medailon nového polského premiéra Tadeusze Mazowieckého, povídání s Jirím Suchým o věcech veřejných, a stránku o nezávislých iniciativách v ČSSR.

Usnesením vyšetřovatele Stb je zahájeno stíhání ve věci trestného činu pobuřování vydáváním LN. Po domovních prohlídkách u redaktorů Jiřího Rumla (otec politika Jana Rumla) a Rudolfa Zemana jsou titi vzati do vazby.

■ **Stanoviska Charty.** Ve svých prohlášeních Charta '77 zaujímá stanovisko k německým uprchlíkům. Čs. vládu žádá o pomoc a o zdravotnický a hygienický azyl uprchlíkům.

Zaujímá stanovisko ke školskému systému. Dne 25. 9. blahopřeje k 75. narozeninám Jiřímu Kolářovi, (24. 9. 1914 Protivín – 11. srpna 2002 Praha) autorovi experimentální a vizuální poezie a mecenáši samizdatové literatury. Koncem září vychází soupis nových signatářů Charty '77.

■ **Běh za propuštění politických vězňů.** Běh organizuje Společnost za veselější současnost v čele s herečkou Bárou Štěpánovou. Běží se od Petschkova paláce, kde na zdi visí deska s Fučíkovým citátem „Lidé, bděte“. Účastní se přes tisíc běžců. StB některé zadrží a zbije. Herečka je souzena za útok na veřejného činitele.

■ **Výsledky a zadržování** Z mnoha míst v Československu jsou hlášeny případy výsledků a zadržování osob, u nichž jsou prováděny domovní prohlídky. Po 48hodinové



SKUPINA Lucie měla hymnu revoluce. Foto: web sk. Lucie
vém zadržení jsou bez prostředků propuštěny.

■ **U svatého Václava.** Lidé si 28. 9. připomínají 1060. výročí smrti svatého Václava a u Myslbekovy sochy na Václavském náměstí v Praze zpívají svatováclavský chorál a pokládají květiny.

Proti nepovolené demonstraci asi 300 lidí zasahuje policie.

Krátce

Na 400 studentů Univerzity Karlovy dne 1. 9. zakládá studentskou samosprávu.

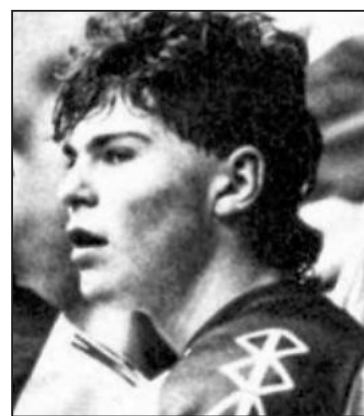
V sovětském deníku Izvestija vychází článek Jiřího Hájky (ministra zahraničí v roce 1968) o invazi armád v srpnu '68.

V rámci programu Interkosmos je vynesena do vesmíru Československá družice Magion 2.

Kultura, sport

■ **Lucie s hymnou revoluce.** Vítězem hudebního festivalu Mladá píseň Gottwaldov je hudební skupina Lucie. O něco později je její hit o tom, že „už se nechcem nikdy vracet tam, kde nám bylo mizerné“ neoficiální hymnou sametové revoluce.

Lucie se připojí ke stávkujícím



MLADIČKÝ Jaromír Jágr. V září 1989 byla jeho premiéra v reprezentaci.

Zdroj: archiv oficiální stránky Rytířů Kladno

umělcům a koná revoluční vyjízdky po republice. Po listopadu '89 si lidé její píseň Oheň spojují s pádem komunismu.

Krátce

Gramorevue informuje o LP Petra Ebena (otce Marka Ebena), skladatele vážné a duchovní hudby - Pražské nokturno.

Supraphon vydává Cimrmanovského Němého Bobše.

Jan Rejžek v Gramorevue informuje o budapeštském koncertu The Cure, Vojtěch Lindaur se ohlíží za Rockfestem.

Koná se festival Vokalíza pořádaný Jemenkou Janou Koubkovou (M. Prokop, Merta, CK Vocal, Andršt)...

Bob Dylan vydává album Oh, Mercy, Aerosmith LP Pump, Mötley Crüe – Primal Scream.

■ **Praha žije hokejem!** Čeští fanoušci vidí na vlastní oči čerstvého vítěze Stanleyova poháru. Poprvé v historii tým Calgary Flames ve finále porazil Montreal Canadiens a nyní proti němu hrají naši. Za reprezentační áčko vyjede poprvé na led 17letý Jaromír Jágr, na čs. soupisce vynikají jména jako Růžička, Cíger, Kron, Šejba či Hašek. Naši opakovaně vítězí. **10. 9.: ČSSR – Calgary Flames 4:2** (2:2, 1:0, 1:0) Branky: Bača, Doležal, Jelínek, Procházka – Patterson, Nieuwendyk; **11. 9.: ČSSR – Calgary Flames 4:1** (2:0, 0:0, 2:1) Branky: Jelínek, Růžička, Holík, Kadlec – Nieuwendyk. (Pokračování na str. 18)

Svět je zděšen. Hrozí pandemie AIDS

Na západní polokouli je v roce 1989 přes 2,5 miliónu nositelů viru způsobujícího onemocnění AIDS, z toho víc jak milión v USA. Odborná studie předpokládá, že do roku 1992 se v USA projeví klinické příznaky selhání imunitního systému u půl miliónu osob. V Jižní Americe byl zaznamenán zvýšený výskyt ještě agresivnějšího viru HIV-2, než byl dosud nejrozšířenější HIV-1.

Kopytem sem, kopytem tam

Téma v roce 1988 uchopila režisérka Věra Chytilová dle scénáře Pavla Škapíky v tragikomedii Kopytem sem, kopytem tam.

Film roku 1989 byl nominován na Oscara. U nás však způsobil zděšení, o HIV a AIDS se mnoho nevědělo.



Dnes je film pokládán za nejlepší snímek V. Chytilové z předrevoluční doby. Protagonisty širavého portréru je partička bavící se nezávažným sexuálním dobrodružstvím (hrají: T. Hanák, M. Šteindler, D. Vávra...)

Shodou okolností měsíc před premiérou podlehl infekci HIV první známý sportovec z řad gayů, čs. krasobruslař Ondrej Nepela. Ddržitel devíti nejvýznamnějších zlatých medailí zemřel 2. 2. 1989 ve věku 38 let. Tehdejší režim příčinu smrti tajil, stejně tak jeho homosexualitu. -lko-

FANYNKAMI milovaný krasobruslař Ondrej Nepela. Drží zlato ze zimní olympiády Sapporo 1972. První naše sportovní oběť AIDS. Zdroj: tasr

Pracovník, au-pair i brigádník ve světě

Plánujete vycestovat a začít se žít v zahraničí? Pozor, ať postupujete v souladu s evropskými právními předpisy o zdravotním pojištění (ZP) platnými v ČR.

Ty stanoví, že čeští občané mají podléhat právním předpisům o ZP pouze v jednom státě – tedy v tom, kde pracují.

Pokud budeme zaměstnání, a tím i zdravotně pojištění v jiné zemi EU, musíme se odhlásit z českého ZP.

K tématu největší česká zdravotní pojišťovna odpovídá mnoho dotazů. Zde je jeden z všech:

Jak je to s pojištěním v „mezičase“?

Chci dát v zaměstnání výpověď a vyjet za prací do zahraničí. Víím, že se mám tady odhlásit ze ZP, jestliže budu zaměstnaný v jiné zemi EU. Jak mám ale postupovat, když v době odjezdu nebudu mít zajištěné žádné místo, takže nevím, od kdy tam budu zaměstnán?

Postup pro čtenáře ŽN vysvětluje mluvčí pojišťovny Vlastimil Sršeň. Odhlásit se z českého ZP musíme v případě, kdy budeme zaměstnání - a v té souvislosti i zdravotně pojištěni v jiné zemi EU. To můžeme učinit i dodatečně. Nelze však podat výpověď a jen tak odjet do zahraničí.

„Dokud jste českým pojištěncem, musí být za vás placeno pojistné. To znamená přihlásit se jako osoba bez zdanitelných příjmů a pojistné si začít platit sám; teď ho hradí zaměstnavatel,“ argumentuje Sršeň.

Když s odstupem času zahájíme v jiném státě EU výdělečnou činnost, musíme to své české zdravotní pojišťovně oznámit neprodleně, tj. do osmi dnů, a odhlásit se k datu zahájení výdělečné činnosti v zahraničí z českého ZP.

„Od následujícího měsíce pak přestanete platit pojistné. Zároveň s odhlášením musíte vrátit průkaz ZP – jako účastník systému ZP jiného státu EU nesmíte čerpat zdravotní péči na účet své české pojišťovny. Dostanete tamní průkaz pojištěnce,“ vysvětluje mluvčí.

Pro samotné odhlášení není nezbytné přikládat doklady o výkonu výdělečné činnosti nebo pojištění v jiném státě. Ty budeme potřebovat při návratu do ČR, po ukončení výdělečné činnosti. „Musíte jimi doložit dobu podléhání právním předpisům jiného státu EU,“ radí Sršeň.

Jednodušší to mají pojištěnci, kteří předem vědí, od kdy začnou pracovat v jiném státě EU. Ještě před

odjezdem se mohou odhlásit z českého systému ZP k datu zahájení výdělečné činnosti. „Zároveň vrátí průkaz ZP a místo něj na místě obdrží Potvrzení dočasně nahrazující Evropský průkaz ZP, platné na dobu do ohlášeného data zahájení výdělečné činnosti v jiném státě,“ vysvětluje mluvčí.

Jsou ale i výjimky, kdy je člověk sice v některé zemi EU pracuje, ale

vzhledem k místní legislativě tam není na základě této výdělečné činnosti i zdravotně pojištěn. To jsou např. brigádníci nebo au-pair. „Ti zůstávají účastníky českého systému veřejného ZP a hradí si pojistné jako OBZP. V dané zemi EU mají na základě svého českého průkazu pojištěnce (EHIC) nárok na poskytnutí nezbytné péče,“ uvádí odborník.

-lko-



NOSCO s.r.o.
Nezvalova 1123/2
Žďár nad Sázavou

Hledáme programátora PLC

Požadujeme: praxe, jazyková vybavenost, říd. průkaz B, časová flexibilita

Nabízíme: dobré platové podmínky, firemní benefity, práce v malém kolektivu

Kontakt: +420 602 744 284



VAMAFIL

Firma VAMAFIL, skaní technických přízí
Jamská 2360/49, Žďár nad Sázavou

nabízí možnost zaměstnání v profesích:

OPERÁTOR VÝROBY PRO ZPRACOVÁNÍ TECHNICKÝCH VLÁKEN

Možnost směnování (ranní x odpolední), nebo pouze noční směna

Pracovní náplň:

- obsluha skacích a soukacích strojů
- kontrola příze, balení hotových výrobků

Požadavky:

- vyučen (není podmínkou)
- manuální zručnost

Nabízíme:

příjemné pracovní prostředí, zajímavou práci, zázemí stabilní společnosti, firemní benefity včetně 13.platu, stálé pravidelné směny, volné víkendy

Nástup je možný ihned.

Strukturovaný životopis zašlete na e-mail: kolarikova.natalie@vamafil.cz, případně volejte na telefonní číslo: 566 666 092

Dr. Hettich se setkal s českými studenty



Na snímku zaměstnanci Hettichu s dětmi ze žďárských sportovních klubů BK Vlci a Bruslařského oddílu juniorů, které Hettich dlouhodobě podporuje v rámci projektu Hettich Aktivita dobrovolníků.

Studenti zapojení do stipendijního programu firmy Hettich ČR využili možnost účastnit se dialogu s majitelem firmy Dr. Andreasem Hettichem. Setkání bylo oboustranně hodnoceno velmi pozitivně.

Diskuze s majitelem nadnárodní firmy

Na dvoudenní návštěvu zaměřil do společnosti Hettich ČR její majitel Dr. Andreas Hettich. Německá firma je světovým výrobcem nábytkového kování, ve Žďaru nad Sázavou působí jako jediná pobočka v České republice už 26 let, zaměstnává zde na 700 lidí a připravuje se na další růst.

V podvečer v úterý 20. srpna 2019 se Dr. Andreas Hettich setkal se současnými i bývalými studenty zapojenými do vzdělávacího stipendijního programu firmy.

Společně s dalšími dvěma členy představenstva holdingu Hettich Janou Schönfeld a Saschou Grossem otevřeně odpovídal na promyšlené dotazy studentů týkající se mj. implementace nových technologií, Průmyslu 4.0 a budoucího směřování společnosti, aktuálních problémů globálního obchodu a jejich řešení. Mladé lidi rovněž zajímaly osobní postoje

a názory majitele nadnárodní společnosti.

Zkušenosti ze zahraničních stáží

Studenti se také dověděli mnoho zajímavých informací o úspěšných strategických projektech realizovaných v České republice. Vzájemnou diskuzi obohatily zkušenosti starších kolegů, kteří již stipendijní program Hettichu ukončili a nyní působí na nejrůznějších pozicích ve firmě. Od kolegů, kteří využili šanci a zúčastnili se výměnných pobytů a stáží v Německu, se dověděli mnoho informací a postřehů. Všichni hodnotili zkušenost z výměnných pobytů jednoznačně kladně a vnímali ji jako obohacení osobního a profesního života.

V současné době Hettich ČR společně s Centrem vzdělávání v německém Kirchlingenu pracuje na rozšíření vzájemné spolupráce v oblasti vzdělávání. 1. srpna 2019 navštívil dceřinou společnost ve Žďaru nad Sázavou ředitel Centra vzdělávání holdingu Hettich. Na společném workshopu se setkal se studenty zapojenými do stipendijního programu Hettichu ČR. Setkání bylo příjemné a inspirativní pro obě strany.



Dr. A. Hettich (vlevo), J. Schönfeld, S. Gross při diskuzi se studenty.

Duální vzdělávání pod dohledem mistra odborného výcviku

Stipendijní program Hettichu ČR úspěšně běží od roku 2003. Jeho cílem je podporovat talentované studenty středních, vyšších odborných či vysokých technických škol v jejich profesním a osobnostním rozvoji. Díky profesionálům z firmy Hettich získávají mladí lidé neocenitelné zkušenosti a po skončení studia se velmi rychle adaptují na svou pracovní pozici, důvěrně znají dané pracovní prostředí, své kolegy a mají reálnou představu o náplni své práce. Prostřednictvím úspěšné spolupráce se středními a vysokými

školami zajišťuje Hettich ČR pod vedením mistra odborného výcviku vzdělávání studentů v souladu s ŠVP dané školy, rozvíjí praktické dovednosti studentů. Nedílnou součástí je i pomoc při přípravě na závěrečné zkoušky či odborný dohled při zpracování ročníkové práce.

Studenti mají přístup k novým technologiím a trendům a získávají reálnou představu o možném pracovním uplatnění po ukončení studia. Kromě toho i nemalou finanční podporu v podobě motivačního stipendia.

Nové příležitosti pro studenty

Od září 2019 nabízí Hettich studentům technických oborů opět možnost zapojit se do stipendijního programu. Podrobné informace získají zájemci z řad rodičů, žáků, studentů nebo pedagogů mj. na personálním oddělení firmy, na webových stránkách, na facebooku nebo na Festivalu vzdělávání v Domě kultury ve Žďaru nad Sázavou 14. listopadu 2019. Prostory firmy si mohou zájemci ze základních a středních škol společně se svými pedagogy prohlédnout v tentýž den v rámci společného projektu Dne otevřených dveří žďárských firem pořádaného v kooperaci s dalšími významnými žďárskými zaměstnavateli.

www.facebook.com/HettichCR/
www.hettich.com



Altoma HB

Vratová technika pro Vysočinu

HÖRMANN

Dveřní a vratová technika



Altoma HB s.r.o., Na Ostrově 28, 580 01 Havlíčkův Brod
tel.: 569 422 522, fax: 569 422 523

www.altomahb.cz

Ministr chce kybernetizaci průmyslu

V polovině srpna navštívil Vysočinu vicepremiér a ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček. Jeho první zastávka byla u nás ve Žďáře.

Se starostou Martinem Mrkosem a zástupci společností z oblasti automatizace Jiřím Kabelkou (DEL a.s.) a Tomášem Vránkem (ICE Industrial Services a.s.) jednali o budoucím rozvoji zdejší průmyslové zóny.

Ministr Karel Havlíček rozebíral podporu technologických firem z oboru automatizace a robotizace. Debatu směřovala k zapojení českých firem do rozvoje jaderné energetiky a k problematice kybernetické bezpečnosti. S ředitelem VOŠ a SPŠ Žďár nad

Sázavou Jaroslavem Kletečkou hovořil ministr o možnostech škol ve výuce technických oborů. Ocenil kvalitní spolupráci průmyslovky s firmami ve městě.

Na otázku ŽN, zda z ministerské schůzky vyplynuly nějaké zajímavé skutečnosti pro žďárskou průmyslovou zónu a zdejší zaměstnanost, starosta města Martin Mrkos uvádí, že se s ministrem Havlíčkem bavili také o připravovaném rozšíření průmyslové zóny Jamská.

„Dohodli jsme se na spolupráci města a CzechInvestu a na konzultacích s Ministerstvem průmyslu a obchodu při administrativě a budování nové průmyslové



VICEPREMIÉR a ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček byl hostem na žďárské radnici. Reč byla o průmyslové zóně. Foto: archiv Žďár n. S.

zóny,“ říká starosta Mrkos.

On sám fandí průmyslu 4.0. „V jeho rozvoji vidím budoucnost práce v našem městě. Je to přesně to, co potřebujeme – práce s vysokou přidanou hodnotou a dlouhodobou perspektivou. Jsem rád, že tady ve Žďáře máme firmy, které jsou v tomto odvětví na špičce,“ vítá starosta. Dodává, že město se snaží firmám vytvářet podmínky, aby zde svůj byznys rozvíjely a zaměstnávaly vzdělané odborníky.

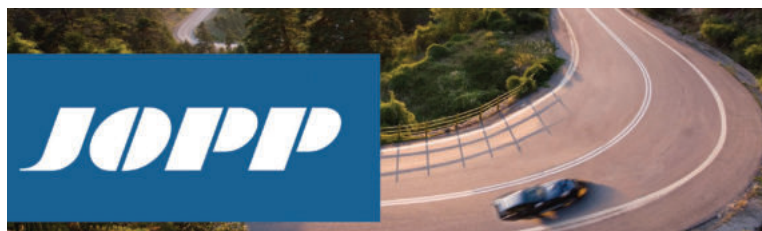
„Ostatně právě firmy z oblasti průmyslu 4.0 jsou ty, které mají naplnit vizi pana ministra o Česku jako technologické a inovační velmoci,“ říká k proběhlé schůzce starosta Martin Mrkos.

Co je průmysl 4.0

■ Průmysl 4.0 zvaný také čtvrtá průmyslová revoluce počítá s trendem digitalizace, automatizace výroby a změny na trhu práce.

Základem jsou „chytré továrny“ využívající kyberneticko-fyzikální systémy, které přezvednou opakující se a jednoduché činnosti od lidí.

Od metod a nástrojů průmyslu 4.0 se očekávají úspory času, peněz a zvýšení flexibility firem. Protože robotické systémy nahradí lidskou sílu nebo pracovníky s nižší kvalifikací, s průmyslem 4.0 souvisí i změna pracovního trhu. Výzvou pro odborné školství je tedy připravovat digitálně gramotné absolventy s vyšší technologickou kvalifikací. **-lko-**



ZKUSTE ZMĚNU K LEPŠÍMU A PŘIJĎTE DOPLNIT NÁŠ TÝM.

**JOPP Automotive s. r. o. hledá pro svá pracoviště
ve VELKÉM MEZIŘÍČÍ a TŘEBÍČI nové
kolegyně a kolegy do svých řad:**

- REFERENT ODDĚLENÍ KVALITY - QS
- VZORKOVAČ - PŘÍPRAVA VÝROBY
- OPERÁTOŘI MONTÁŽNÍ LINKY
- MANIPULANTI VE VÝROBĚ
- OPERÁTOŘI CNC OBRÁBĚCÍCH STROJŮ
- OBSLUHA DLOUHOTOČNÉHO SOUSTRUHU
- OBSLUHA VÍCEVŘETENOVÉHO SOUSTRUHU

**V případě zájmu o uvedenou pracovní pozici
zašlete Váš životopis na hr-cz@jopp.com.**

Více informací o nabízených pracovních pozicích na:

www.jopp.com Tel. 563 031 231

Facebook – JOPP Automotive Česká republika



Jsme z Vysočiny, ale znají nás po celém světě.
Ceníme si poctivých a pracovitých lidí.
Rosteme a hledáme nové kolegy pro:

HW / SW vývoj technickou podporu

Nabízíme:

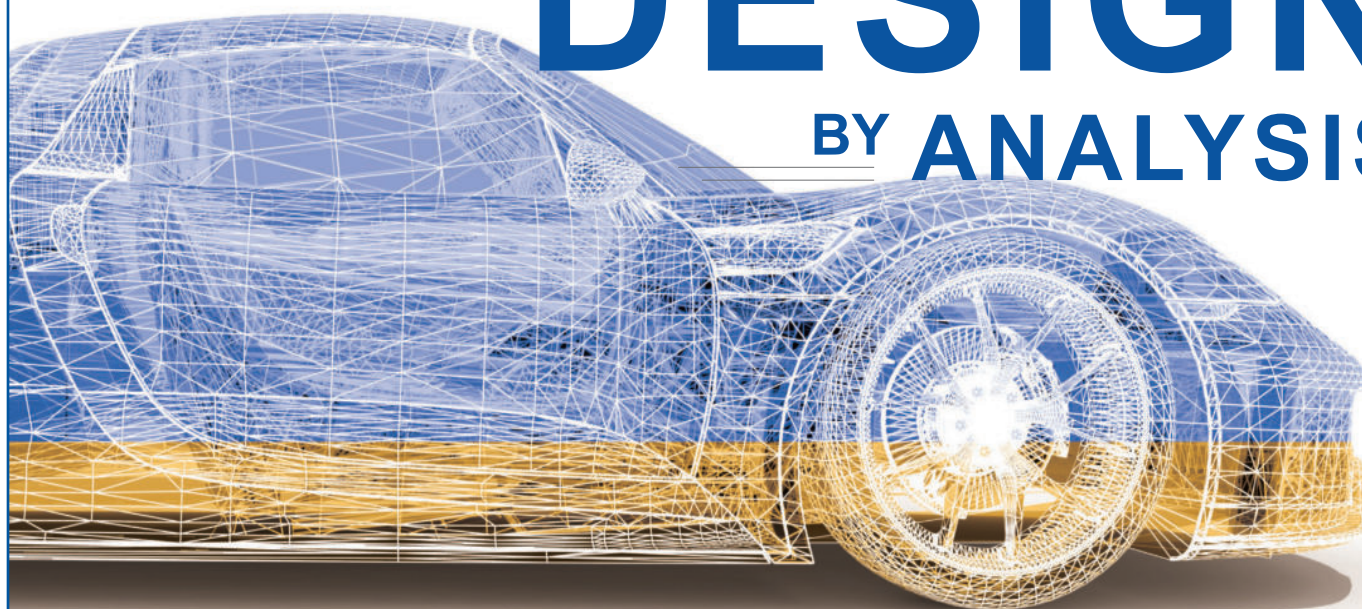
Zajímavou práci, za kterou si člověk může stát | Stabilitní zázemí, dobrou firemní kulturu | Fér přístup, dobré ohodnocení i další podmínky

Víc se dozvíš na www.racom.eu/prace
Kontakt: Vít Koutenský, tel.: 724 771 581, jobs@racom.eu



DESIGN

BY ANALYSIS



HLEDÁME PRÁVĚ TEBE

Analyst, Logistics

Mechatronic

Skladník

Operátor - dělník ve výrobě

Náborový příspěvek 20 000 Kč!

Pro více informací volejte **+420 566 339 185** nebo napište na e-mail **nabor@cooperstandard.com**

Teleflex opět pomáhá nemocným dětem

„Jedeme v tom spolu, přidejte se!“ Tak zní již tradiční motto charitativní jízdy s názvem Na kole dětem Žďárskými vrchy.

Pomáhá nemocným dětem a žďárská společnost Teleflex je coby společensky zodpovědná firma už podruhé generálním partnerem této charitativní akce.

Na kole dětem Žďárskými vrchy před pěti lety poprvé zorganizoval zaměstnanec Aleš Wasserbauer, který je i hlavní postavou charitativní jízdy - sám se zkušeností amputace končetiny a léčby rakoviny.

Handicapovanému cyklistovi se podařilo vytvořit jednu z největších sezónních akcí ve Žďáře a okolí pro rodiny v regionu.

„Jsme hrdí, že Teleflex může být partnerem projektu a Aleše v jeho činnosti můžeme podporovat,“ říká Darina Hemzová, zástupkyně personálního oddělení ve společnosti Teleflex.

A tak v sobotu 10. srpna projel Žďárskými vrchy pestrý peloton dlouhý stovky metrů. Podle organizátorů se pátého ročníku zúčastnilo na 430 cyklistů. Teleflex akci finančně podpořil a na kola nasedlo přes 30 jeho zaměstnanců, rozeznatelných podle limetkově zelených dresů.

Startovalo se na Pílské nádrži, trasa protála Svatku, stočila se do Sněžného, a přes Nové Město na Moravě se peloton vrátil zpátky do Žďáru nad Sázavou. Přes nepříznivou předpověď na tento den nakonec počasí vyšlo. Chvilky bylo dusno, sluníčko, ale i pár kapek...



PELTON 430 cyklistů projel Žďárskými vrchy na pomoc nemocným dětem. Parta z Teleflexu v limetkově zeleném. Foto: archiv

„Podpora ve všech zastávkách byla úžasná, účastníci dostávali energetické tyčinky, banány, limonády, dokonce i pravé české buchty a chléb s pomazánkou,“ ohlíží se účastnice. Během cesty panovala dobrá nálada, cyklisté měli úsměv na tváři a mávali lidem, kteří je podél trasy podporovali.

Po celý den putovala s pelotonem zapečetěná kasička, kterou dovezl Josef Zimovčák, mnohonásobný mistr světa v jízdě na vysokém historickém kole a aktér charitativních cyklojízdy. Do kasičky mohl kdokoli přispět ve prospěch nadačního fondu KRTEK. Po otevření skrývala úžasných 62 tisíc korun, a Josef Zimovčák je posle nada-



ci KRTEK. Byly od účastníků cyklo jízdy, kteří je věnovali formou dobrovolného startovného. Partneři akce přispěli částkou 400 tisíc korun. Celková částka 462 tisíc Kč je zatím nejvyšší, co se kdy na tomto projektu vybralo.

Aleš Wasserbauer tak 16. 8. předal

do rukou prof. MUDr. Jaroslava Štěrbý, Ph.D. pomyslný šek pro Nadační fond dětské onkologie KRTEK. Fond ještě letos uspořádá letní tábor pro děti na Milovech. Část výtěžku putuje i na dětská oddělení do místních nemocnic, jako tomu bylo loni.

Teleflex

Žďár nad Sázavou

Pracujeme pro váš život

Přidejte se k nám!

**Jsme Teleflex,
globální dodavatel
lékařských prostředků.**

Přijmeme kolegy na tyto pracovní pozice:

- Výrobní operátor / operátorka - 1směnný, 2směnný, 3směnný provoz
- Specialista logistiky
- Inženýr - kvalita
- Procesní inženýr
- Projektový manažer

Pošlete nám životopis a staňte se součástí našeho týmu.

www.prace-teleflex.cz kariera.zdar@teleflex.com

Petrovická 861, 592 31
Nové Město na Moravě
☎ 732 224 490
☎ 566 684 757

VÝROBA REKLAMY
JUKI
JANA KIZEK

potisk textilu
reklamní předměty
sítotisk řezaná grafika
tamponový tisk **samolepky**

STAREDO s.r.o.

Maršovská 1358
592 31 Nové Město na Moravě

Za deset let působení jsme postavili nebo rekonstruovali stavby v celkové hodnotě přes 500 miliónů korun v okolí Nového Města na Moravě

Pojďte s námi měnit podobu našeho společného bydliště a blízkého okolí.

Pojďte s námi usilovat o dobrou kvalitu staveb.

Přijmeme pracovníky do dělnických profesí /zedník, tesař, řidič, obkladač a pomocný dělník/. Mladé lidi zaučíme.

kutra@staredo.cz telefon: 724 143 323

FairCredit

Půjčíme vám až **150 000 Kč**

Škola!

Volejte zdarma **800 888 120** www.faircredit.cz

chytrá
rodina
je u 211 a ví proč



Lékař na telefonu 24/7

bezplatná konzultační služba poskytovaná prostřednictvím kvalifikovaných lékařů

Služba „Lékař na telefonu“ nenahrazuje osobní návštěvu u lékaře ani záchrannou službu. Máte-li akutní zdravotní potíže, volejte přímo linku 112.

Přestupní termín pro změnu zdravotní pojišťovny platí od 1. července do 30. září

Pracoviště: Žďár nad Sázavou
nám. Republiky 26, 591 01 Žďár nad Sázavou
tel: 566 630 185

Provozní doba: Po: 08:00 - 17:00
St: 08:00 - 17:00
Pá: 08:00 - 12:00



infolinka: 844 211 211 | www.211.cz

DobroVolnictví

HLEDÁME DOBROVOLNÍKY

?

- Je Vám více než 15 let?
- Jste ochotni věnovat část svého volného času druhým?
- Baví Vás získávat nové zkušenosti, kontakty, přátele?
- Toužíte dělat něco užitečného a smysluplného?

PAK HLEDÁME PRÁVĚ VÁS!!!

Zapojte se do našich dobrovolnických aktivit:

- Dobrovolnictví ve službách Raná péče, EZOP – Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Pomoc při organizaci akcí pro veřejnost a další podpůrné aktivity
- Dobrovolnický program „Kámoš“ – dlouhodobé pravidelné setkávání jednoho dobrovolníka s jedním dítětem
- Projekt „Spolu do života“ – pomoc dobrovolníků v rodinách s dětmi s postižením

A co z toho budete mít?

- Projedete odbornou přípravou
- Zažijete něco nového, získáte nové zkušenosti
- Můžete navázat spoustu nových kontaktů, přátelství
- Obdržíte osvědčení o absolvování výcviku dobrovolníků
- Obdržíte hodnocení Vaší dobrovolnické činnosti s počtem odpracovaných hodin
- Můžete se účastnit setkání dobrovolníků a supervizi, školení či jiných akcí pořádaných pro dobrovolníky

Více informací na:
Portimo, o.p.s., Lenka Hrušešová – koordinátor dobrovolníků
Drobného 301, Nové Město na Moravě 592 31, dobrovolnictvi@portimo.cz, +420 734 679 893
FB <https://www.facebook.com/portimoops>, <https://www.facebook.com/dobrovolnictvi.mnm>
www.portimo.cz (v sekci dobrovolnictví)

nadační fond avast

30. výročí sametové revoluce – září 1989 Jak jsme tehdy žili ve Žďáře nad Sázavou

Čím žil okresní Žďár nad Sázavou v září 1989? Listujeme dobovým tiskem Zpravodaj, Vysočina a Žár ze zdrojů Státního okresního archivu Žďár n. S. a Knihovny M. J. Sychry.

■ Lenka Kopčáková

■ **Nácvik spartakiády.** Se zahájením školního roku 1989/90 začíná v celé republice nácvik na spartakiádu 1990. V září proběhnou dva okresní nácvikové srazy.

V tělocvičně 2. ZŠ je pod vedením Jiřího Andrše a Jaroslava Veselského zastoupeno 16 TJ při nácviku spartakiádní skladby mužů. S průběhem je spokojen krajský vedoucí skladby Břetislav Vít.

V tělocvičně 4. ZŠ je zastoupeno 22 odborů TJ při nácviku skladeb žen pod vedením Marty Benešové. Ženy cvičí se zaujetím. Lze předpokládat, že plánované 4 celky po 144 cvičencích budou dokonale secvičeny.

■ **Noční výsadek.** V rámci oslav 45. výročí Slovenského národního povstání se od 21. do 24. 9. na Pelhřimovsku a Žďársku uskuteční XIII. ročník branné soutěže parašutistů „Noční výsadek“. Akce je motivovaná partyzánskou skupinou Dr. Miroslav Tyrš, vysazenou v říjnu 1944 u Lipice na Pelhřimovsku.

■ **Víkend s Vlastou.** Na Žďársko přijíždí tvůrčí kolektiv dnes největšího ženského časopisu, vydávaného u nás od r. 1946. Jeho poslední číslo je věnováno našemu okrese. Víkend je zážitkem pro ženy.

■ **TIR v ČSAD.** Novou oblastí v podnikání DZ ČSAD Žďár n. S. je zahájení mezinárodní kamionové dopravy. První historickou přepravu zajistí řidič Jan Polívka za volantem soupravy LIAZ s přívěsem. Jde



UKÁZKA rozpracovaného samizdatového časopisu Vysočičinná. U obrázku je popiska: Neštovice - kombinovaná technika. Archiv V. B. Homolky

o dopravu pletacích strojů z E-litexu Třebíče do polského přístavu Gdyně.

■ **Novinka – grahamový rohlík.** Důležitá je úloha vlákniny v lidské potravě. Jihomoravské pekárny závod Žďár nad Sázavou uvádí do obchodní sítě chléb Vysočinu o hmotnosti 1 kg po 4,40 Kčs, balený. Tento chléb obsahuje kukuřičný vláknitý koncent-

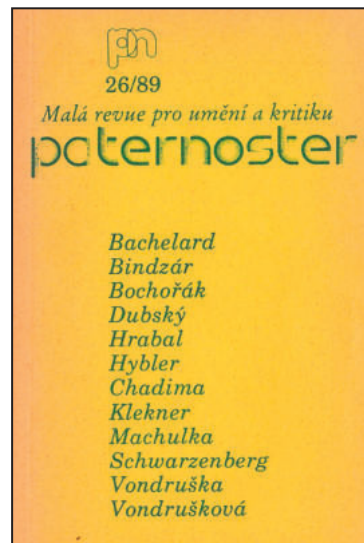
rát. Dále DIA vánočku tukovou o hm. 460 g po 6,50 Kčs, balenou, obs. sorbit práškový. Zaveden do výroby bude grahamový rohlík o hm 60 g po 0,40 Kčs, který obsahuje pšeničnou mouku celozrnnou a chlebovou bílou. Výrobky zakoupíte v průzkumové prodejně Jm pekáren.

■ **Rehabilitační středisko Svratka.** Byl zahájen provoz RHB střediska ve Svratce. Zaměstnanci metalurgického závodu a provozu energetiky ve dvou týdnech od po do čt, vždy po ranní směně odváží autobus, aby vyzkoušeli účinky rehabilitace, léčebných úkonů a odpočinku.

■ **Videoklub Přednádraží.** Okresní správa kin, MěstNV a Městské kulturní středisko uvádějí do provozu videoklub v agitačním středisku (AZ-Centrum, 1. patro). Promítání filmů z videokazet vždy v sobotu, pro děti v 16 a pro dospělé v 18 hod. Program sestavován dle zásob videokazet, počítáno je i se staršími českými filmy.

■ **I. mezinárodní festival fotografie.** Na Staré radnici je k vidění 13 kolektivních i autorských výstav. Ideou je oživit proud tzv. regionální fotografie.

Paternoster - Malá revue pro umění a kritiku



TITULKA časopisu Paternoster vydávaného ve Vídni.

Zdroj: archiv V. B. Homolka

Časopis Paternoster (s podtitulem Malá revue pro umění a kritiku) vycházel ve Vídni třikrát až čtyřikrát ročně v letech 1983–1992. Tamním vydavatelem byl Zbyněk Benýšek, v redakci pracovali Jana Stárková, Vladimír Bouček a Miroslav Toušek. V redakční radě působily významné osobnosti českého kulturního exilu i nezávislé domácí kulturní scény. List vycházel s finanční podporou Nadace Charta '77.

Po invazi vojsk do ČSSR (8/68) požádalo v Rakousku o azyl na 17.000 čs. občanů. Ve Vídni založili záchrannou síť pro exulanty. -lko-

„Republiku si rozvracet nedáme,”

(Časopis Žár 9/89 - ohlasy z pracovišť podniku Ždas)

Výzvu nelegálních skupin pod názvem „Několik vět“ odsuzuje celá řada pracovních kolektivů, s názory „záchranářů“ socialismu nesouhlasí komunisté na svých členských schůzích. Právě odesílají svá stanoviska Ústřednímu výboru KSČM. V nich mj. píší:

„...Protisocialistické síly zorganizovaly v ČSSR novou provokační kampaň s pomocí zahraničích, ke které nelze být lhostejný a nepovšimnout si záměru, zaměřeného k demontáži socialismu a jeho likvidaci... Odmítáme štvavé postoje a vytváření krizových situací, nestojíme o konfrontaci. Žijeme v socialistické společnosti a budeme se řídit jejími zákony a programovými cíli v duchu XVII. sjezdu KSČ,” oznamují pisatelé.

Kdo má plísňáče, je prostě king

Módě velí džínovina, ta je dokonce symbolem roku 1989. Snem mladých je mít džíny z Tuzexu.

Horší, jak sehnat bony. Veksláci je před Tuzexem prodávají v kurzu: 5 Kčs/1 bon... Frčí plísňáče střížené do tvaru mrkve, nahoře široké kalhoty s vysokým pasem a úzkými nohavicemi. Mrkváče nosí i muži, k nim zastrčená trika s nápisy. Módní jsou barevné šustákové soupravy, nejčastěji z Polska. Éra bílých ponožek k obleku teprve přijde...

V obchodech seženeme syntetické a neprodyšné dedronky, šaty z acetátu či diolenu. Postrachem náctiletých dívek toužících po džínách jsou kalhoty „krimpelenky“.

Ženy kouzlí doma na šicím stroji. Pěkné látky jsou úzkoprofilovým zbožím, tak se šije a přešívá dle časopisů Žena a móda, Dana a Dorka.

Německou Burdu s dobrými střihy si ženy půjčují jako vzácnost a obkreslují. Nadšeně vítají zprávu, že od podzimu začne Burda vycházet i v češtině. -lko-

Uprchlíci z NDR...

(Dokončení ze str. 11)

Zahraničí

■ **Uprchlíci.** během srpna a září uprchne z NDR 24,5 tisíce lidí, většina přes maďarsko-rakouskou hranici. V Maďarsku je trabantům a wartburgům povoleno vyjet do Rakouska. Za první tři dny to stihne 13 tisíc Němců.

■ **Demonstrace ve Lvově.** Desetitisíce Ukrajinců mávají zakázanými žutomodrymi vlajkami a žádají oficiální uznání katolické církve. Smuteční ceremonii si připomínají násilně připojení k SSSR.

Krátce

Vietnamská vojska odchází z Kambože, kterou okupovala 11 let.

Slovinská vláda přijímá řadu ústavních dodatků, které jí umožní vystoupit z jugoslávské federace.

V Českém Těšíně i v Polsku lidé již od května demonstrují proti výstavbě koksovy ve Stonavě na Karvinsku, jejíž základní kámen byl položen v roce 1976 a má spustit v roce 1992.

Pro národní hospodářství významná investice - pro životní prostředí katastrofa. Stavba v blízkosti hranic se stává mezinárodním problémem. Koksovna má vyrábět 1,5 mil. tun koksu ročně a dopad bude mít na 40tisícový polský Těšín a česká mě-

sta Ostrava, Karviná, Havířov, Frýdek-Místek a Třinec. Dle polských odborníků v okolí koksovy do deseti let zaniknou lesy a utrpí ekologická rovnováha oblasti. Aktivisté Ekologické společnosti se obrací na čs. vládu, aby zastavila výstavbu.

Jak vzpomíná žďárský disident V. B. Homolka, Charta '77 v srpnu 1989 vydala Stanovisko k výstavbě koksovy u Stonavy. V něm mj. připomněla vyjádření předsedy čs. vlády L. Adamce, že čs. vláda nedá sou-

hlas k postavení žádné nové výrobní kapacity, která by znečišťovala životní prostředí v sousedních zemích...

Čs. vláda také obdrží notu polské vlády, že koksovna ohrozí celou oblast Beskyd s velkým počtem obyvatel a rekreačních středisek. Nehledě na zhoršení kvality vod a zdrojů pitné vody.

O dva roky později se výstavbu koksovy podaří zastavit. Torzo mohutného závodu pak bude další desetiletí zarůstat dřevinami... -lko-

Maxl byl postrachem. Měl rád oheň...

Náhoda. Mnohdy stojí za velkými věcmi. V tomto případě dala Žďáru historický román o autentické osobnosti, paliči Maxmiliánu Novotnému.

■ Lenka Kopčáková

Román napsala žena, která doposud neměla ke Žďáru žádný vztah. Ale nyní jak říká, zná jej snad lépe než leckterý Žďáran.

Annu Strnadovou před časem zaujalo vyprávění zdejšího patriota a spisovatele Zdeňka Vyhliďala.

„Byla jsem na fakultě jeho studentkou. Pak jsme se neviděli čtyřicet roků, a já jednou pana Vyhliďala našla na netu a popřála mu ke kulatinám,“ vzpomíná.

A tak se opět setkali. Tehdy Anna Strnadová měla jen několik povídek, které nechala učiteli přečíst... „To on mě dostal ke psaní. Nikdy bych neměla odvahu poslat knihu nakladateli,“ uvádí. „Ta první mi vyšla až v roce 2015. Všude říkám, že jsem opožděná,“ směje se.

Anna Strnadová, rodačka z Petrova nad Desnou vystudovala Pedagogickou fakultu UP v Olomouci, obor čeština-francouzština. Pak roky kantořila.

„To, že mi pan doktor Vyhliďal nabídl materiál pro Maxla, byla náhoda. Nádherná náhoda. Do české historické prózy tak přibyl román z vašeho města,“ říká skromná žena.

Silný příběh žďárského paliče 19. století

Spisy soudního procesu se žďárským žhářem z c.k. Krajského soudu v Jihlavě a sesbírané vzpomínky lidí předal žďárskému spisovateli, kdysi v 70. letech, tehdejší patriot města a bývalý ředitel měšťanky František Mokřý. Sám Maxla osobně znal. Když palič v roce 1910 zemřel, Františkovi Mokrému bylo 19 let.

Výzvu přijala s nedůvěrou

„Pan Vyhliďal mi svěřil, že pracuje na jiné knize a že by možná tuto už nestihl poslat k vydání,“ vysvětluje Anna Strnadová. Výzvu, aby psala o trestanci na základě čtyřiceti listů překladů soudních spisů, prý přijala celkem s nedůvěrou. „Bála jsem se, že nezvládnou zpracovat psychologii tragických zážitků. Ale protože jsem nechtěla svého učitele zklamat, pustila se do toho,“ ohlíží se. Děj se jí pod rukou začal odvíjet do široka a postupoval bez jakýchkoli zádrhelů... „Je jasné, že jsem řadu věcí musela dokreslit, ale myslím si, že jsem nakonec vytvořila pravdivý obraz člověka, potres-



taného za všechny žháře na Žďársku,“ říká. Autorce se také podařilo upřesnit fámy, které už o Maxlovi kolovaly. Třeba o jeho opakovaných útěcích. „Podle soudních záznamů byly jen dva, a také všechny požáry, které zavínil a nezavinil,“ říká.

Román Anna Strnadová napsala za čtyři měsíce. „Myslím, že mi pomáhal i pan Mokřý, tam odněkud shůry, a nakonec i Maxl. Také historie jeho vydání byla zvláštní,“ naznačuje.

V květnu 2018 poslala román do pražského nakladatelství, které ovšem nechce jmenovat. Redaktor slíbil, že se do měsíce podívá, jestli by rukopis přijali. Ale dále autorka slyšela už jen vytáčky, že nemá čas jej přečíst...

„Tohle odmítání trvalo až do Vánoc. Nakonec jsem román poslala poslední možný den (30. 12.) do literární soutěže Knižního klubu,“ vzpomíná.

Zde román uspěl a probojoval se do finále 24. ročníku Literární ceny KK. Jak úspěšně - to se dozví účastníci autorského čtení s Annou Strnadovou již 10. září ve žďárské knihovně. Vítěz prestižní soutěže bude vyhlášen týden předtím a kniha do té doby také vyjde.

Na otázku ŽN, která informace z historických podkladů autorku nejvíce překvapila, Anna Strnadová říká, že to byla určitě výše trestu 18 let za podpalení tří stodol a drobné krádeže (trest si Maxl odseděl v nejtěžším žaláři v Kartouzích) „...a dále navíc mstivá snaha některých soudců, kteří se odvolali a žádali doživotí,“ dodává autorka.

První pohřbený na Jamské

„Román je vynikající, četl jsem jej v rukopise,“ říká spisovatel Zdeněk Vyhliďal. Je potěšen, jak dobře autorka



ANNA STRNADOVÁ

indicie od Františka Mokrého využila.

„Žďárský rodák Maxmilián Novotný byl odsouzen v roce 1863 za žhářství. Paralelně s jeho pobytem ve vězení je v románu zachycen i život Maxlovy družky a nemanželského dítěte,“ informuje Z. Vyhliďal.

Do literatury tak vstoupila nejen postava známého paliče, ale i tehdejší město Žďár na Moravě v letech přelomu 19. a 20. století, i s jeho obyvateli. Potomci ještě žijí.

„Zajímavé je i to, že po návratu ze žaláře se Maxmilián Novotný ve Žďáře oženil, živil se jako hodinář, spravoval i vězní hodiny...Je prvním člověkem uloženým na hřbitově Jamská,“ dodává Zdeněk Vyhliďal.

Byli jsme tři:

Já – Max – a Novotný

Jak si kdysi zaznamenal sběratel místní historie František Mokřý (vyšlo po jeho smrti v knize Osobnosti) ...pamatuje na Maxmiliána Novotného, vulgo Maxla z doby, když bylo Mokrému 8 – 19 let.

Bydlel ve Veselské ulici č.p. 59, první domek po levé straně, hned za Veselskou branou...

František Mokřý si zapsal:

...Moji rodiče o Maxlu hovořovali,

Vychází kniha Maxl žhář

■ ...Budova věznice na něho působila strašidelně, nová stavení obehnaná dalšími zdmi, bránila jakémukoli útěku. Strážmistr předal papíry veliteli věznice a chtěl se ještě rozloučit se svým vězněm. V jeho tváři zachytil zděšení.

Maxlova postava se roztřásla, stráž s ním smýkla za dveře. Pokřik drsných hlasů a dupot těžkých kroků splášily jeho srdce ještě víc. Ozvěna dubových vrat doznívala v dlouhé chodbě, zalézala do každé skuliny, až zmlkla zaklíněna ve škvírách plesnivých zdí. Maxl zmizel světu na nekonečných osmnáct let...

Tragický příběh tesaře, smolaře a posléze psance a vězně Maxla Novotného ze Žďáru unese čtenáře do druhé půli 19. století, do nelehkých dob, kdy v českých vsích práce nebyla a zbýval jen hlad, vojna, zoufalství, zrada a zločin.

Silný příběh o zpřetrhaných vazbách jedné mladé rodiny, o velkých zklamáních a trpělivém čekání doplňují obrazy z každodenního života obyčejných lidí žijících před necelými dvěma sty lety v Posázaví.

jaký to byl postrach celého města jako vyhlášený a odvážný palič. Když se vrátil po odpykání trestu, že byl dobrý člověk, pracovitý, pobožný, šikovný řemeslník, soustružník, dovedl spravovat všechno, zvláště pak hodiny a hodinky.

...Max Novotný po návratu z arestu nevyhýbal se společností. Chodil pravidelně v neděli do hostince Hynka Letovského. Jednou se ho ptali jeho spolustolovníci: „Kdo vlastně z té paličské party zapaloval ty domy ve Žďáře?“ Odpověděl: „Byli jsme tři.“ Všeobecný údiv. – Novotný pokračoval: „Já – Max – a Novotný.“

...Ku konci života Max. Novotný oslepl, byl odkázán na pomoc spoluobčanů. Opravdu měl velikou bídu. Obecní zastupitelstvo odhlasovalo, aby mu byla vyplácena pravidelná měsíční podpora. Maxmilián Novotný zemřel 23. 9. 1910, byl star 80 roků.

Z vězeňského spisu v Kartouzích

Maxmilián Novotný - náboženství katolické, stav svobodný, zaměstnání tesařský pomocník a vysloužilý voják.

Velikost 64 palců, podsaditý, obličej kulatý, vlasy blond, čelo vyklenuté. Oči hnědé, nos malý široký, zuby zdravé, řeč moravská.

Při nástupu trestu zdrav, ke všem i zostřeným nálezům schopen. Obviněný zdá se mimořádně dobré mysli a bezstarostný. Umí číst a psát.

Pro žhářství a krádež, pro překročení zákona nošení zbraní odsouzen na 18 roků těžkého žaláře (21. 8. 1863).

...C.k. vězeňská inspekce v Kartouzích sděluje 8. 1. 1864, že podle usnesení disciplinární komise v Jihlavě ze dne 17. 11. 1863 trest 20 ran holí byl proveden.

Vaše Veličenstvo!

V nejlubší úctě podepsaný Maxmilián Novotný, toho času vězeň c.k. vězeňského ústavu v Kartouzích, odvažuje se prosit Vaše Veličenstvo v nejlubší úctě a oddanosti s ohledem na Vaši nejmilostivější shovívavost o prominutí zbytku trestu...(po odpykání 16 roků a 6 měsíců těžkého vězení).

...C.k. vrchní soud zemský v Brně oznamuje 3. 9. 1879 c.k. Krajskému soudu v Jihlavě, že Maxmilián Novotný byl ve vězení v Kartouzích trestán 8 měsíčním těžkým žalářem pro krádež. Tím se prodlužuje pobyt ve věznici v Kartouzích o 8 měsíců, tj. od 21. 9. 1881 do 21. 5. 1882.



ILUSTRACE jsou z přebalu knihy.

Slavnostmi jeřabin vrcholí žďárské léto

Žďár je od konce prázdnin téměř na měsíc pod festivalovými pestrými prapory Slavností jeřabin. Tradiční přehlídka se letos koná již 25. rokem a výstavním prostorům vévodí díla keramiků.

Při slavnostním zahájení 22. 8. rozproudila dobrou náladu Venkovská kapela, líbil se i koncert flétny a kytary v Barborce.

Žďár zrovna hostil partnery z belgického Flobecqu a francouzského Cairanne. Jeřabinovou kulturu, zábavu i sport přináší městské organizace a spolky.

■ Co nás čeká v září:

Do 15. 9. Galerie Stará radnice a Kaple sv. Barbory

SLAVNOSTI JEŘABIN - Sdružení keramiků Brno. Otevřeno: út - ne 9.00 - 12.00 a 13.00 - 17.00

3. 9. 19.00, Café u tety Hany **JAROSLAV HUTKA** - 50 let na scéně

8. 9. 15.00, Stará radnice **ROMSKÉ POHÁDKY** - Pořad pro děti

10. 9. 17.00, Knihovna M. J. Sychry (dětské odd.) **MAXI ŽHÁŘ** - Křest románu a autorské čtení Anny Strnadové

11. 9. 17.00 Kino Vysočina **FREE SOLO** - Dokument (USA 2018, T 2D)

12. 9. 17.00, Městské divadlo **GEN JEŘABINÁM** - Taneční obor ZUŠ Františka Drdly

14. 9. **8.00 - 11.30** nám. Republiky **FARMÁŘSKÝ TRH** - Regionální potraviny a řemeslné výrobky

12.00 - 17.00 plocha u zimního stadionu **MEMORIÁL JANA DŘÍNKY A KARLA HEROLDA V POŽÁRNÍM ÚTOKU** - 17. ročník soutěže mužů a žen

16.00, klub Batyskaf **PUNKO-VEJ VEČÍREK** vol. 8 (Flaška visochini, Just war, Barikády z popelnic, ShitSystem, Kosy Gen ad.)

15. 9. 18.00 ZUŠ F. Drdly **SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ** - Jana Turková a Lukáš Pospíšil - závěrečný koncert (klavíristka z Collegio Trionfi a violoncellista) **-lko-**

Jubilejní Santiniho barokní slavnosti

Letošní Santiniho barokní slavnosti ve dnech 5. - 8. září se ponesou v duchu 25. výročí od zapsání poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře do seznamu UNESCO a 300 let od zahájení výstavby tohoto kostela. Jsou i festivalovou akcí Slavností jeřabin v režii města, spolku Putování za Santinim a RK farnosti Žďár 2.

■ Program:

Čtvrtek 5. září 17.00 Knihovna M. J. Sychry **UNESCO nejen v architektuře** (přednáška Mgr. Lenky Šimo)

Pátek 6. září 18.00 nám. Republiky **SANTINIHO RETROKAVARNA** aneb Celý Žďár tančí (**TATA BAND**, zpěvák a moderátor J. Smigátor; **přivítání opata Vejmluvy a architekta Santiniho**; konstrukce půdorysu kostela na dlažbě náměstí; pamětní kámen pro kostel; **JÍZDA KRÁLŮ** (ukázka lidového obyčeje zapsaného v UNESCO); Stará radnice - **Opus Santini**.



Žďár letos uvidí Jízdu králů zapsanou v seznamu UNESCO.

Zdroj: České dědictví UNESCO

Sobota 7. září

14.30 Zámek, bazilika **PUTOVÁNÍ ZA SANTINIM** - Poznejte geniálního architekta v doprovodu doc. J. Kotalíka a prof. V. Vlnase.

16.30 Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na ZH - **MŠE SVATÁ K POCTĚ PATRONA ČESKÉ ZEMĚ**

17.45 PŘEDNÁŠKY: kostel na ZH - **České baroko a jeho odkaz dnešnímu světu** (prof. Vlnas); Galerie barokního umění - **Obrazárna církevního velmože** (doc. Kotalík); Muzeum nové generace - **Komentovaná prohlídka** (dr. Const. Kinský).

20.00 Bazilika minor - **Slavnostní koncert barokní hudby** (Musica Animata)

21.30 Konventní rybník - **LASEROVÁ ANIMACE - POCTA SANTINIMU**

22.00 poutní kostel na ZH - **KOMPONOVANÝ HUDEBNÍ PROJEKT** (pouť ke sv. Janu Nep., DPS Žďaráček, K. Mužátko - barokní trumpet, M. Bok - varhany, barokní kázání)

23.00 Slovo na dobrou noc (P. VI. Záleský)

Neděle 8. září
9.00 Bazilika minor - **MŠE SVATÁ** (hl. celebrant Mons. Z. Wasserbauer, pomocný biskup pražský). **-lko-**



K JEŘABINÁM patří dobrá hudba. Koncert Venkovské kapely před radnicí.



DÍLA keramiků letos opravdu zaujmou. **Foto: Lenka Kopčáková**

Žďárští hasiči přivezli z Polska stříbro

Druhé místo na XVI. Evropské a XIX. Národní soutěži historických stříkaček s koňským potahem vybojovali žďárští dobrovolní hasiči v Polsku.

Konkurencí jim byla tři družstva z Maďarska a 24 týmů z Polska (z toho šest družstev žen).

V hlavním závodě čekala sedmičlenné posádky atraktivní víceúčelová disciplína, jejímž finálním cílem bylo srazit proudem vody (za ručního pumpování) terčového kohouta v hořící maketě domu.

„Žďárské družstvo složené z mužů i žen, si vedlo velmi dobře, a prvotní kategorii zahraničních delegací vyhrálo. To Žďáru umožnilo start ve finále Grand Prix. Zde se současně na dvou drahách utkal s vítězem kategorie polských posádek o celkového vítěze závodu,“ ohlíží se starosta sboru Marek Entlicher.

V této části soutěže zámecký tým vytvořil útok v delším čase, než Poláci a získal tak stříbrnou příčku.

Družstvo SDH Žďár 2 - Zámek po devíti letech reprezentovalo jak Kraj

Vysočina, tak i Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

Do polského městečka Racot si přivezlo svojí koněspřežnou stříkačku z konce 19. století, na jejímž pořízení se kdysi podílela hraběnka Clotylda Gllam-Galasová, zakládající členka zámeckého hasičského sboru.

„Mimo soutěž se početnému publiku představili i dobrovolní hasiči z Klatov



ČINIT se dokáží i postaru. To dokázali žďárští hasiči na evropské soutěži historických stříkaček s koňským potahem.

Foto: archiv SDH Žďár 2 - Zámek

a Roztok u Jilemnice s téměř unikátními historickými stroji - plně funkčními parními stříkačkami,“ říká Etlinger pro zajímavost.

V doprovodném programu, který se konal o den dříve v zábavném areálu obce Stare Oborzyska, se zámeční hasiči přihlásili i do dovednostní sou-

těže bez hasičských stříkaček. Ve společné kategorii bez rozdílu zahraniční příslušnosti vybojovali z devíti týmů 2. místo.

„Za vzornou reprezentaci města Žďáru nad Sázavou, okresu, kraje i ČR všem děkujeme,“ vzkazuje hasičský starosta. **-lko-**



Služby

Angličtina

■ **Vyučuji angličtinu individuálně i po skupinách.** Učím studenty jakéhokoli věku, pracujícím na směny se přizpůsobím.

Tel. č: 732 717 690

Fakturační údaje: Eva Zichová, Hlohová 2
591 01 Žďár nad Sázavou

Angličtina a němčina

■ **Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí.** Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máte možnost účastnit se zdarma 2 následových hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Cvičení

■ **Studio Formička, Horní 30, hotel Fit, Žďár n. Sáz.**

Tvarování postavy, odbourávání tuku v podtlaku Vacushape, cvičení na rekondičních lavicích, celotělové zábaly, lymfodrenáže, solárium.

www.studioformicka.cz,

tel. 566 626 130, 604 231 229

Finance

■ **Hledáte přívýdělek?** Týdenní provize, maturita podmínkou.

Volejte 734 170 786

Geodetické práce

■ **Ing. Petr Novák**, kancelář č. 617, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz
Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ **Kamenictví Cafourek**, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicaforek.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ **KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA**
Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz
Tel.: 728 385 371
Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Knihařství

■ **Knihařství Kubíčková**, Horní 2, Žďár nad Sázavou, tel.: 566 622 164, 607 778 849, po-čt 8-15 hod.
Vazby diplomových prací, časopisů, zhotovení kronik, opravy starých knih. Paspárování a rámování obrazů.

Krejčovství

■ **Krejčovství Dita Horká**, Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, stříhová služby, úpravy a opravy oděvu.
Tel: 608 645 449

Malíři

■ **MALBEST**, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Natěry fasád včetně lešení. Protipožární natěry včetně atestu, drobné zednické práce.
www.malbest.estranky.cz

■ **Chromý Pavel**, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, natěry. Malby včetně úklidu. Natěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce.

e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Masáže

■ **Mgr. Sabina Kopčáková**, Dolní 11, Žďár nad Sázavou, tel: 605 747 482. Masáže, lymfatické masáže, lymfoven, cvičení Pilates, ZDTV přijímáme poukazy Ždas, Sorexopass, unišek.

www.anibas-masaze.cz

Počítače

■ **Radek Pátek servis IT a ELEKTRONIKY** počítače, notebooky, tablety, telefony, televize, rekordéry, převod VHS,atd., možnost vyzvednutí u Vás. Mobil:777 853 010, email: patekradek@seznam.cz

Prodej pevných paliv

■ **UHLOPARK KŘEŠTAN** rozváží kvalitní bílinské uhlí za nejnižší ceny v okolí Žďaru n.S.
Skládáme až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz

Tel: 733 536 004,

e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz

Satelit, televize

■ **Satelitní dotace**

Montáž nové paraboly za 300 Kč nebo naladění karet se 100 programy od 149 Kč měsíčně.

Tel.: +420 778 527 899

www.satelitnidotace.cz

Servis plastových oken

■ **SERVIS A OPRAVY PLASTOVÝCH OKEN.** Kompletní servis a opravy plastových oken a dveří, seřizování, výměna skel, zabezpečení oken proti vloupání, stínící technika.

servisoken@email.cz, tel: 724 047 444, www.servisoken.eu.

Truhlářství

■ **Josef Havelka - zakázkové truhlářství.** Výroba, montáže a opravy kuchyní, nábytku, atyp. stavební - truhlářských výrobků. Soustružení dřeva.

Žitná 20, Žďár nad Sáz. 5, tel: 607 574 429, e-mail: josef-havelka@centrum.cz

Vysokozdvížná plošina

■ **Vysokozdvížná plošina – 8 m / 1.500,- Kč / den – bateriová, samopojízďecí.**

Tel: 731 485 462, 737 446 084

Tiskárny

■ **Tiskárna UNIPRESS s.r.o., Jamská 57, průmyslová zóna, Žďár nad Sázavou.** Tiskneme letáky, tiskopisy, katalogy, obálky, brožury, knihy, vizitky, samolepky, plakáty, pozvánky...

Grafické zpracování, výsek, ražba, číslování, perforace, knižní vazby. Diplomové práce – tisk a vazba.

Tel.: 776 770 372, www.unipress-zr.cz

Úklidové práce

■ **Firma Blesk s.r.o. nabízí**

- úklidové práce (stálé i nárazové úklidy)
- půjčovna strojů na čištění koberců
- vyklízení domů a bytů
- výškové práce, vysokozdvížná plošina
- čištění interiérů aut (800 Kč/auto)

Kontakt: www.blesk-uklid.cz, e-mail: info@blesk-uklid.cz, tel: 566 626 257

Zahradnictví

■ **Zahradnictví u Chlubnů nabízí:**

jahody, český česnek, macešky a jiné dvouletky, okrasné stromy a keře, byliny, trvalky, cibuloviny, borůvky, růže a chryzantémy, substráty a hnojiva, projekty a realizace zahrad.

Otevřeno: 7,30-17,30, tel. 607 285 194, 724 960 317, www.uchlubnu.cz

Zednické práce

■ **Zednické práce - František Toman**, tel.: 604 64 84 69, veškeré zednické práce, novostavby, rekonstrukce, půdní vestavby, koupelny, sádkartony, ploty, zámkové dlažby. www.zednicizdar.cz

Žaluzie

■ **Bednář Svatopluk**, prodej – montáž - servis kompletního sortimentu stínících techniky včetně garážových vrat, sítí proti hmyzu a těsnění.

Tel: 608 111 995, www.zaluzie-bednar.cz

JIHLAVSKÉ LISTY A TENISCENTRUM JIHLAVA

Vás zvou na

TENISOVÝ TURNAJ

smíšených dvojic

KDY: sobota 5. října 2019

KDE: tenisový areál TENISCENTRUM JIHLAVA, a.s.
Mostecká 24, Jihlava
venkovní antukové kurty

ČAS: od 8:30 do 18:00 hod.

PŘIHLÁŠKY zasílejte do 30. 9. 2019 na e-mail:
teniscentrum.jihlava@telecom.cz
nebo tel. 725 368 748

Bližší informace najdete na
www.teniscentrum-ji.cz



J09-tenis 2019

Darujte předplatné Jihlavských listů
k narozeninám,
k svátku...

JAKO DÁREK

Objednejte si Jihlavské listy na www.jihlavske-listy.cz
nebo na: tel. 567 578 027, 732 506 256



Inzerujte
ve Žďárských novinách

Kontakt: Markéta Mayerová mob.: 732 235 415
e-mail: nzr.reklama@centrum.cz

Čte nás
více než
30 000
čtenářů

Kultura Žďár n. S.

Program na měsíc září 2019

Pořady v rámci Slavností jeřabin 2019 uvádíme na str. 20, v programu festivalu.

DIVADLA

DP ZELENÉ

Út 17. 9. 19.00, Městské divadlo / Divadlo Palace Praha

PLNOU PAROU - Sauna osamělého luxusního wellness hotelu, tajná pracovní a milostná schůzka, touha po dítěti a potřeba sponzorského daru... To jsou ingredience brilantní komedie. Režie P. Svojtka, hrají L. Vlasáková, M. Etzler, J. Dolanský, P. Horvátová/A. Doláková, R. Trstán.

DP ŽLUTÉ a KOMORNÍ

Út 24. 9. 19.00, DK / MD Mladá Boleslav

CHAPLIN - Charles Spencer Chaplin a jeho dar najít v každé lidské situaci humor...Režie P. Kheh, hrají M. Ruml, P. Prokeš, L. Matoušková, H. M. Maroušková ad.

KONCERTY

Čt 19. 9. 19.00, Městské divadlo
ANDREA KALIVODOVÁ A JAKUB PUSTINA - Nejkrásnější světové písně.

VÝSTAVY

10. – 30. 9. Malá Galerie SR
UMĚNÍ SROZUMITELNĚ – Dle otevírací doby Informačního centra.

17. 9. – 6. 10. Galerie SR

PALÍČKOVANÁ KRAJKA - Výstava k 100. výročí VOŠ textilních řemesel a SUŠ textilních řemesel, Praha 1.

Otevřeno: út – pát 10.00 – 12.00 a 14.00 – 17.00, so, ne a sv 14.00 – 17.00.

PŘIPRAVUJEME

1. 10. KOČKA V OREGANU – DP žluté Městské divadlo (MD)

9. 10. DOPISY - DP zelené /MD)

9. a 10. 10. CESTA KOLEM SVĚTA - KM II (MD)

12. 10. D. PECKOVÁ, SPIRITUÁL KVINTET, HRADIŠTAN Dům kultury (DK)

13. 10. MAXIPES FÍK – nedělní pohádka (MD)

16. a 17. 10. ELEKTRICKÝ EMIL - KM I (MD)

17. 10. JAKUB SMOLÍK – host Petr Kolář, Tour 60 (DK)

19. 10. DISKO-V (DK)

22. 10. HODINY BIJÍ PŮL - Miloň Čepelka (Cafe u TH)

24. 10. MICHAL PROKOP & FRAMUS FIVE –koncert (MD)

27. 10. KDOKOLI MŮŽE DĚLAT COKOLI - DP komorní a volný prodej (DK)

29. 10. SCREAMERS - Travesti skupina (MD)

31. 10. DANIEL LANDA - Akustická šňůra (DK)

Kino Vysočina

Neděle 1. září

14.30 ANGRY BIRDS VE FILMU 2 – Animované rodinné dobrodružství (USA 2019, ČD 2D)

17.0 Noční můry z temnot - Horor (USA 2019, T 12+ 2D)

Čtvrtek 5. září

17.00 ANNA - Thriller (Fran. 2019, T 15+ 2D)

19.30 Tenkrát v Hollywoodu – Drama-komedie (USA 2019, T 15+ 2D)

Pátek 6. září

17.00 HODINÁŘŮV UČEŇ - Pohádka (Česko-Slovensko 2019, 2D)

Letní hororová noc:

19.30 TO – Thriller (USA 2017, T 15+ 2D)

22.00 TO KAPITOLA 2 - Thriller (USA 2019, T 15+ 2D ATMOS)

Sobota 7. září

Představení nového zvuku DOLBY ATMOS v Kině Vysočina

14.30 RYCHLE A ZBĚSILE: HOBBS A SHAW - Akční krimi-komedie (USA 2019, T 12+ 2D ATMOS)

17.00 SPIDER-MAN: DALEKO OD DOMOVA - Dobrodružné Sci-Fi (USA 2019, T 2D ATMOS)

19.30 TO KAPITOLA 2 - Thriller (USA 2019, T 15+ 2D ATMOS)

Neděle 8. září

14.30 YESTERDAY - Hudební romantická komedie (V. Brit. 2019, T 12+ 2D ATMOS)

17.00 TENKRÁT V HOLLYWOODU – Drama-komedie (USA 2019, T 15+ 2D)

Čtvrtek 12. září

17.00 FABRIKA - Krimi thriller (Rusko / Franc. / Armén. 2018, T 15+ 2D)

19.30 NABARVENÉ PTÁČE - Drama (Čes./ Slov. / Ukra. 2019, T 15+ 2D ATMOS)

Pátek 13. září

17.00 PŘES PRSTY – Sportovní komedie (Čes. 2019, ČD 12+ 2D)

19.30 RYCHLE A ZBĚSILE: HOBBS A SHAW - Akční krimi-komedie (USA 2019, T 12+ 2D ATMOS)

Sobota 14. září

14.30 TOY STORY 4: PŘÍBĚH HRAČEK – Animovaná rodinná komedie (USA 2019, ČD 3D)

17.00 PANSTVÍ DOWNTON - Drama (V. Brit. 2019, T 12+ 2D)

19.30 TO KAPITOLA 2 - Horor thriller (USA 2019, T 15+ 2D)

Neděle 15. září

14.30 PLAYMOBIL VE FILMU – Animovaná rodinná komedie (Fran. / Něm. 2019, ČD 2D)

17.00 ZLATOKOPKY – Krimi-komedie (USA 2019, T 15+ 2D)

Čtvrtek 19. září

14.30 Bio senior: YESTERDAY - Hudební komedie (VB. 2019, T 12+ 2D ATMOS)

17.00 TAKOVÉ KRÁSNÉ ŠATY – Mysteriózní horor (V. Brit. 2018, T 15+ 2D)

19.30 Filmový klub: OSTRÝMNOŽEM - Drama (Slov. 2019, OV 15+ 2D)

Pátek 20. září

17.00 ROMÁN PRO POKROČILÉ - Komedie (Čes. 2019, ČD 12+ 2D)

19.30 RAMBO: POSLEDNÍ KREV - Akční thriller (USA 2019, T 15+ 2D)

Sobota 21. září

14.30 PSÍ KUSY – Animovaná rodinná komedie (Kanada 2019, ČD 2D)

16.30 NABARVENÉ PTÁČE - Drama (Čes./ Slov. / Ukr. 2019, T 15+ 2D ATMOS)

20.00 AD ASTRA - Sci-Fi (USA / Braz. 2019, T 12+ 2D ATMOS)

Neděle 22. září

14.30 LVÍ KRÁL - Rodinný (USA 2019, ČD 3D)

17.00 AD ASTRA - Sci-Fi, opakování.

Čtvrtek 26. září

17.00 APOLO 11 - Dokument (USA 2019, T 2D)

19.30 JIŘÍ SUCHÝ LEHCE S ŽIVOTEM SE PRÁT - Dokument (Česko 2019, ČD 2D)

Pátek 27. září

17.00 DEŠTIVÝ DEN V NEW YORKU – Romantická komedie (USA 2019, T 12+ 2D)

19.30 TENKRÁT V HOLLYWOODU – Drama-komedie, opakování.

Sobota 28. září

14.30 COMIC SANS – Drama-komedie (Chorvat. 2018, T 2D)

17.00 RAMBO: POSLEDNÍ KREV - Thriller (USA 2019, T 15+ 2D)

19.30 NÁRODNÍ TŘÍDA - Drama (Čes. / Něm. 2019, ČD 15+ 2D)

Neděle 29. září

14.30 HODINÁŘŮV UČEŇ – Pohádka, opakování.

17.00 NÁRODNÍ TŘÍDA – Drama, opakování.

Předprodej: Pokladna DK, (Po, Út, St) 13.00 – 17.00. Tel: 566 502 253, e-mail: dkzdar@dkzdar.cz

Pokladna Kina Vysočina otevřena hodinu před představením, do začátku posledního představení. Tel.: 564 407 559.

ON-LINE předprodej: www.dkzdar.cz

Knihovna M. J. Sychry

Pořady v rámci Slavností jeřabin 2019 uvádíme na str. 20, v programu festivalu.

4. 9. 16.30, odd. pro dospělé čtenáře (DČ) **Vykresli se z toho** - Info schůzka ke kurzu.

5. 9. 17.00, učebna v čítárně **Setkání s občany** - Představení návrhů Participativního rozpočtu veřejnosti.

16. 9. odd. pro DČ **Knihovny v projektu Nenechte mozek zlenivět** - Trénování paměti s certifikovanou trenérkou paměti a kreativity Janou Vejsadovou. 9.00 - kurz pro seniory; 13.00 - kurz pro slabozraké a nevidomé. Cyklus šesti lekcí (16. 9., 30. 9., 14. 10., 11. 11., 25. 11., 2. 12.). Vstup zdarma, projekt s podporou MK ČR.

19. 9. 17.00, odd. pro DM: **Vladimír Trojáněk: Samizdat? Co je to za divného ptáka?** P. Pithart (v časopise Spektrum, 1977): Stali jsme se – pokud jde o statky duchovní – samozásobiteli.

První ze tří besed V. Trojánka/J. Šofara o dvou kulturách a třech literaturách v letech 1948–1989 v Československu jako suplement výstavy Věrnost vyřazenému stroji (vernisaž 1. 10. 2019) o samizdatu ve Žďáře.

Součástí úvodního „bloku“ bude křest sbírky Žďár nad Sázavou, neprojdou!, která je výběrem poezie několika žďárských autorů z přelomu 70. a 80. let, za přítomnosti (a snad i recitace) některých z nich.

23. 9. dopoledne / odd. pro DČ **Knihovna seniorům**

(8.00 – 9.30) Ladislav Holeš: Harcký dutopěvec – kanáří pomocník horníků (10.00 – 11.30) Kamila Dvořáková: Ostrovy severního Atlantiku

Závazné přihlášky a informace k cyklu přednášek v čítárně.

25. 9. 18.00, odd. pro DM **Krajina v tísní** - dokument ČR v rámci projektu PROMÍTEJ I TY! Nový film z produkce Člověka v tísní ukazuje, jak spolu souvisí bleskové záplavy i vysychání krajiny.

Mezigenerační dialog akcentující dopad našeho jednání na životy dětí. Použity dokumentární i historické záběry ukazující probíraná témata, řada exkluzivních leteckých záběrů české krajiny a výpovědi odborníků (vstup zdarma).

3. 10. 17.00, odd. pro DM **Za vším hledej ženu...** Skutečný příběh Charlotty a Tomáše G. Masaryka - beseda ke knize s autorkou Lenkou Slívovou.

Výstavy:

3. – 27. 9. / Galerie u Sychry - Marie Škorpíková: **Obrázky pro potěšení** (Vernisaž 3. 9. 16.00)

Září / Čechův dům - Miroslav Kodrle, Květa Lutnerová: **Nepochopení** (fotografie)

Říjen / Regionální muzeum města - **Věrnost vyřazenému stroji. Na krok v podzemí.** Výstava Víta Bohumila Homolky a Vladimíra Trojánka k 30. výročí sametové revoluce mapuje literární samizdat ve Žďáře nad Sázavou. Výstavu na Tvrzi doplní dvě menší výstavy v kině a v knihovně. V Galerii u Sychry (knihovna) budou k vidění díla podepsaná autory (Václav Havel, Jiří Kolář, Milan Uhde apod.) a knihy, které dnes o tomto období vychází. V kině Vysočina bude vystavena ojedinělá ochutnávka z výtvarné tvorby „lidí kolem spolku Atomová mihule“.

Vernisaž ke všem třem výstavám proběhne 1. 10. a v 16.00 akci odstartuje slavnostní zahájení v Knihovně Matěje Josefa Sychry, od 16.45 následuje komentovaná prohlídka výstavy v Regionálním muzeu.

Víkendové služby stomatologů

1. 9. MUDr. Jitka Řezáčová, Tyršova 223, V. Bíteš (607 785 326)

7. 9. MUDr. Andrea Stalmachová, Vír 201 (605 171 774)

8. 9. MUDr. Bencová Lenka, U Hřiště 552, Měřín (725 474 928)

14. 9. MUDr. Kateřina Škorpíková, Studentská 7, ZR 4 (566 690 123)

15. 9. MUDr. Jan Šmídek, Palackého nám. 32, N. Město n/M (566524 615)

21. a 22. 9. MUDr. Petr Foltan, Herálec 81 (774 900 858)

28. a 29. 9. MUDr. Olga Semerádová, Palachova 35, ZR 6 (774 430 777)

Ordinační doba: 9.00-12.00, aktuálnost zubní LPS sledujte na www.nnm.cz, kde také najdete odkazy na zubní pohotovosti v Nemocnici Jihlava a Úrazové nemocnici Brno.

Přednášky pro veřejnost

V září se otevírá již 6. ročník cyklu přednášek pro širokou veřejnost s názvem Vzdělávat se lze v každém věku.

Až do ledna 2020 nás v aule Gymnázia Žďár n. S. bude čekat osm odpoledních přednášek, které začínají vždy v 15.30 a jsou zdarma.

Vedou je učitelé školy nebo přízvání odborníci z praxe. Zájemci se tak dozví aktuality a zajímavosti z práva, žurnalistiky, politologie, geografie, fyziky, historie, umění, architektury, biologie či folkloristiky. Projekt bude ukončen tradičním „školním výletem“.

■ Rozpis přednášek:

25. 9. Tretní politika a vězeňství,

JUDr. Kamil Nedvědícký, Ministerstvo spravedlnosti ČR

9. 10. Po stopách lovců velryb v severním Pacifiku, Ing. Stanislav Chládek, Ph.D.

22. 10. Rok revoluce, Michael Žantovský

6. 11. Ekvádor, Galapágy, Mgr. Lenka Formanová

20. 11. Oxford - včera a dnes, Mgr. Lenka Nováková

4. 12. Francouzské skvosty, Mgr. Roman Veselský

11. 12. Vánoční čtení a zpívání, Mgr. Lenka Dočekalová, Mgr. Jiřina Kalinová

8. 1. Na vlnách Drakeova průlivu do Antarktidy, Ing. Martin Bauer. -red-

Regionální muzeum

Tři výstavy k samizdatu



Atomová Mihule, žďárská skupina.

Foto: Archiv muzea

K 30. výročí sametové revoluce připravuje Regionální muzeum výstavu Víta Bohumila Homolky a Vladimíra Trojánka s názvem Věrnost vyřazenému stroji - Na krok v podzemí, která zmapuje literární samizdat ve Žďáře nad Sázavou. Výstava začne 1. října.

„Krom ukázek samizdatové literatury a způsobů jejího šíření v ilegálně nebudou chybět ani leckdy kuriózní příběhy a zajímavé dobové dokumenty,“ uvádí historik Miloslav Lopaur.

Prostor dostane i žďárský spolek Atomová Mihule, založený roku 1978, z něhož posléze povstala dosud hrající rocková skupina. Těšme se na příběhy jejich členů Víta Bohumila Homolky, Radovana Neuwirtha a Vladimíra Trojánka. Na dobových magnetofonech najdeme ukázkou množením hudby a možnost jejího poslechu.

„Připomenuta bude i Charta 77 a dění roku 1989 až k založení Kruhu nezávislé kultury ve Žďáře nad Sázavou. Příležitostně vyjde kniha textů jeho členů včetně životních příběhů,“ dodává Lopaur.

Výstavu na Tvrzi doplní dvě menší výstavy v kině a v knihovně. Potrvají od 1. 10. až do 24. 11.

V Knihovně M. J. Sychry uvidíme

díla podepsaná autory jako je Václav Havel, Jiří Kolář či Milan Uhde, a knihy, které dnes o tomto období vychází. V kině Vysočina bude vystavena ojedinělá ochutnávka z výtvarné tvorby „lidí kolem spolku Atomová Mihule“. Výstavy potrvají od 1. října do 24. listopadu.

„Vernisáž začíná 1. 10. od 16.00 v knihovně, v 16.45 pokračuje komentovanou prohlídkou výstava v Regionálním muzeu, od 18.00 bude raut a prohlídka děl spolku Atomová Mihule. Slavnostní den v 19.00 završí film o neformální kultuře v době totality,“ dodává muzejník.

Jelen. Mizející král Vysočiny

Už jen do 15. září můžete ve žďárské Tvrzi navštívit výstavu „Jelen. Mizející král Vysočiny.“ Přijďte se seznámit s jelení zvěří, která je v naší oblasti pozůstatkem původní fauny někdejších českomoravských hvozdů. „Nahlédněte do tajů jeleního života a nepropáste výstavu, na níž byly exponáty svezeny z celé republiky,“ zve historik Pavel Elbl.

-lko-

Děti putovaly pohádkami

Vysvobodit princeznu, vidět tančit víly, zastavit se u Večerníčka nebo dostat napít od vodníka? Tak to je možné jen v pohádce... A nebo v Pohádkovém lese.

Na jeden takový z kraje léta děti dožijí vzpomínají.

Připravila je parta cvičitelů a dobrovolníků v lese za Žďasem.

Během sobotního dopoledne 1. 6. akťeri nachystali 15 stanovišť, a hned po obědě se objevili první natěšení návštěvníci. Ti se v doprovodu svých rodičů, prarodičů, tetiček, či jiných příbuzných hned na začátku seznámili s pravidly, jak se v lese chovat. Děti se vydaly po vyznačené trase, aby mohly navštívit třeba Červenou Karkulku, Perníkovou chaloupku, vysvobodit princeznu, zacvičit si s Bobem a Bobkem, zastavit se u Večerníčka, zopakovat si, jak to bylo s Budulínkem. Prošli kolem mraveniště Ferdý mravence, prolezly tunelem u Křemílka a Vocho-můrky. Pomohly také slepičce oživit kohoutka a viděly tančit víly. Nakonec trasa končila na břehu rybníku

Křivák, kde na hrázi seděl vodník, který dětem rozdával pitíčka. Hold pitný režim je potřeba:-).

„Za krásného slunečného počasí, které nám letos přálo, trasu stinným lesem absolvovalo skoro 200 dětí. Na každém zmíněném stanovišti musely splnit úkoly – a dostaly odměnu,“ ohlíží se organizátorky akce Hela a Eva.

Když všichni došli až na konec k rybníku, mohli si opéci párek. O oheň se starali dobrovolníci Jirka a Jarda.

Většina dětí a rodičů pak uvítala stín stromů a odpočinek v trávě. Některé děti samozřejmě musely vyzkoušet, jaká je voda. Vždyť prázdniny se blížily...

„Chceme velmi poděkovat cvičitelkám a všem ostatním, kteří nám při organizování Pohádkového lesa pomáhali. Moc si toho vážíme. Ohlasy rodičů a dětí jsou pro nás tou největší odměnou,“ vzkazují organizátorky. Nyní už děti čeká nový školní rok a v něm i tradiční sportovní a pohybové aktivity.

-red-

Klub kardiaků

5. 9. 9.00, sál DDM Horní 135/2 **KLUBOVÉ SETKÁNÍ** - Podrobné info o aktuálních a připravovaných akcích. Přihlášení na komentovanou exkurzi Letiště Praha uhradí vstupné a připraví si číslo OP. Od přihlášených zájemců na zájezd do termálních lázní výběr účastnického poplatku. Možnost přihlášek a koupě vstupenek na objednaná divadelní představení DnV Praha (10 a 11/2019).

16. 9. 14.30, relaxační sál ACTIVE **REHABILITAČNÍ CVIČENÍ** - cvičitelky: B. Řehořová, M. Krčová, H. Lunqwistová.

17. 18. a 19. 9. REHABILITAČNÍ CVIČENÍ A PLAVÁNÍ V BAZÉNU - Zahájení (sk. A, C - v 7.30; sk. B v 8.00).

26. 9. 15.00, Bowling - INGOT (Nádražní) **ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE** - vedoucí M. Hrdinová

29. 9. 8.45, nádražní hala ČD (9.00 odjezd) **POBYTOVÝ ZÁJEZD TRENČANSKÉ TEPLICE** - vedoucí D. Krejčí.

Připravujeme: Kurz cvičení paměti ve spolupráci s Knihovnou M. J. Sychry.

Více o akcích a prezentace akcí minulých na webu: www.civilky.cz/zo-zdar.

Senioři ČR

Zahajujeme podzimní turistiku - nedělní vycházky:

1. 9. Světnov - Strž - Stržanov - Konventský rybník (7 km) v 13.00 Žižkova

8. 9. Sazomín - Obyčtov (želva M. Olšiaka) - Ostrov n. Osl. (7 km) 12.45 nádraží

15. 9. Ořechov - po úbočí Koní hory za Sv. Zdislavou na Svatou horu - Ořechov (9,5 km) 12.25 nádraží

22. 9. Petrkov - NS Cestou Bohuslava Reynka - Havlíčkův Brod (9 km) 11.20 nádraží

29. 9. Hradčany - Březina u Tišnova (galerie Skleněnka) - Tišnov (9 km) 10.20 nádraží

Tenis

V sobotu 14. 9. 2019 od 17.00 hod. proběhne setkání bývalých i současných hráčů, trenérů a funkcionářů v 61. historii od založení Tenisu ve Žďáře nad Sázavou v roce 1958 a u příležitosti slavnostního otevření nového tenisového areálu na Bouchalkách. Všechny srdečně zveme.

Tenisová škola pro děti od 4 - 8 let pokračuje od září 2019, zájemci mohou přijít každý čtvrtek od 18.00 hod. na tenisové kurty.

Klub českých turistů

7. 9. Havlíčkobrodská „50“ (15 km) 7.15 nádraží ČD

14. 9. Mnichovice - Hrusice - Ondřejov (15 km) 5.00 nádraží ČD

21. 9. Hrad Houska - Mšeno (pro přihlášené do 31. 8.) 15 km, autobus od A...

28. 9. Sněžné - Věcov - Nové Město na Moravě (16 km) 8.25 nádraží ČD

Vycházky pro veřejnost, každý jde na vlastní nebezpečí.

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 9 vyšlo 30. 8. 2019. Vychází od roku 1994.

Adresa redakce: Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou - **Redaktor:** Lenka Kopčáková, mob.: 736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - **Inzerce:** mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz - **Tisk:** Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 - **Distribuce:** RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. **Reklama:** tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

Basketbal BK Vlci Žďár

Hala 2. ZŠ, Komenského

Pá 6. 9. Junioři U19 - přátelské mezinárodní utkání

18.20 BK VLCI - Basketbal Považská Bystrica (SVK)

So 7. 9. Junioři U19 - mezinárodní turnaj, dorostenecká liga

10.00 BK VLCI - SK Brno Žabovřesky; **12.30** Basketbal Považská Bystrica (SVK) - SK Brno Žabovřesky; **15.00** Basketbal Považská Bystrica (SVK) - BK VLCI Žďár

Ne 8. 9. Kadeti U17 - přípravný turnaj, dorostenecká liga

10.00 Basket Poděbrady - BK VLCI Žďár; **12.30** Slavia Kroměříž - Basket Poděbrady; **15.00** Slavia Kroměříž vs. BK VLCI Žďár

Žakovská liga mladších žáků (U14)

So 21. 9. 15.00 BK VLCI - BC Kolín
Ne 22. 9. 9.30 BK VLCI - Sokol Žižkov

So 28. 9. 15.00 BK VLCI - SK UP Olomouc, **žák. liga st. žáků (U15); 17.30** BK VLCI „B“ - Slovan Černá Pole C, **obl. přebor mužů**

Ne 29. 9. 9.30 BK VLCI - BK Opava, **žák. liga st. žáků (U15); 11.15** BK VLCI „B“ - Sokol Šlapanice „B“, **obl. přebor mužů.**

Kopaná FC Žďár n.S.

stadion Bouchalky

MISTROVSKÁ KOPANÁ

Muži A - divize

So 7. 9. 16.00 FC - Sok. Lanžhot

Ne 22. 9. 15.30 FC - FK Humpolec

Muži B - 1. A tř. Krajská soutěž

Ne 15. 9. 16.00 FC: FC Rapotice

Ne 29. 9. 15.30 FC: Sok. Herálec

Dorost st. + ml. - divize

Ne 15. 9. 10.30 + 12.45 FC: Sparta Brno

So 28. 9. 10.30 + 12.45 FC: Svratka Brno

Žáci starší U 15 + U 14 divize

Ne 1. 9. 10.00 + 12.00 FC - MFK Vyškov

So 14. 9. 10.00 + 12.00 FC - SC Znojmo

So 21. 9. 10.00 + 12.00 FC - HFK Olomouc

Žáci mladší U 13 + U 12 žák. liga

St 4. 9. 17.00 FC - Vyškov

Ne 8. 9. 10.00 FC - Slavia Kroměříž

Ne 22. 9. 10.00 FC - 1. FC Slovácko

Přípravka st. + ml. - krajský přebor

So 14. 9. od 14.30 turnajově FC, Vel. Meziříčí, Chotěboř

Přípravka starší B - okresní přebor

So 21. 9. od 14.30 turnajově FC, Rad. Svratka, Herálec

So 28. 9. 15.30 FC - Svratka.

NÁPOVĚDA: AKIS, IMID, KETA, KIVU, NEK, TZA	SPODNÍ ČÁST NÁDOBY	OTROK (KNIŽNĚ)	ZHOTOVITI ŠITIM	DRUH LOSOSA		SPZ MOSTU	SMĚNEČNÝ RUČITEL	JEZERO V RWANDĚ	NEBO	JMÉNO PSA NA STARÉM BĚLIDLE		JEDEN Z ŽIVLŮ	DĚTSKÝ POZDRAV	BERLÍNSKÝ AUTODROM	ŠKUBAT	NÁŠ HEREC (ČESTMÍR)	BÝVALÁ ŠPANĚLSKÁ KRALOVNA	VLÁKNO K ŠITÍ	
NÝTOVACÍ KNOFLÍK					HMATAT ŠTORCHŮV HRDINA						ZISKÁN, OBSTARÁN								
PRVNÍ DÍL TAJENKY											ČERNÍ PTÁCI PŘEDLOŽKA								
OTLOUCI						ODPOR							UŠTVAT						
	ONAKÝM ZPŮSOBEM	TÍMTO ZPŮSOBEM NENATÍRAT LAKEM				HLAVNÍ MĚSTO SLOVINSKA							OVOČNÁ ZAHRADA				DRUHÝ DÍL TAJENKY	ANGLICKÝ SOUHLAS	
OSOBNÍ ZÁJMENO				Nejlepší místo pro Vaši reklamu. V případě zájmu volejte na 732 235 415 nebo pište na nzr.reklama@centrum.cz. Váš inzerát se dostane do všech schránek města Žďár nad Sázavou a přilehlých městských částí, navíc jsou noviny také volně k odběru i v Novém Městě na Moravě. 										ROZTAVENÉ HMOTY					
ZÁPOR			POPĚVEK												SPOR- TOVKYNĚ	SPOJKA PODRADÍČÍ DUSIKATÁ SLOUČENINA			
HLUBOKÝ ŽENSKÝ HLAS														PŘENOSNÁ ZHOUBNÁ CHOROBA					
POHŘEBNÍ HOSTINA														TEMNOTY				KAMENITÝ NÁSEP	
	MODEL FORDU BIKARBONÁT													LUPEN ŘÍMSKÝ "S1"					
SOLMIZAČNÍ SLABÍKA				POPULÁRNÍ ITALSKÝ ZPĚVÁK	SMYČKY	SPZ ÚSTÍ NAD ORLICÍ	KÓD TANZANIE	KÓD IRSKA		PRAŽSKÝ KOMORNÍ ORCHESTR (ZKRATKA)	HROB	ZKR. SVĚTOVÉ ORGANIZACE	JAKMILE STOVKY						
OVĚTI									POKORNĚ ŽADAT ZKR. ATLETIC- KÉHO KLUBU							SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA OZNAČENÍ Č. LETADEL			
REFRAKČNÍ VADA OKA														DLOUHO- TRVAJÍCÍ BEZVĚDOMÍ					
PRUDKÝ NÁPOR CHOROBY						VÝKLENEK V OBYTNÉM DOMĚ BEZ OKEN								BÁJNÝ STAROREČKÝ PASTÝŘ					

NOVÁ ŠKODA KAMIQ JE TADY! VE STŘEDU 4. ZÁŘÍ 2019

začíná oficiální zahájení prodeje včetně testovacích
jízdy a prohlídky vozidla v našem autosalonu.

**Objednávky na vůz ŠKODA KAMIQ
přijímáme již nyní!**

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTO ... s.r.o.
Nádražní 67
591 01 Žďár nad Sázavou
Tel.: 566 630 303
www.auto-auto.cz

auto 

NOVÁ ŠKODA KAMIQ

Budete si rozumět



ŠKODA
SIMPLY CLEVER



Kombinovaná spotřeba a emise CO₂
vozů ŠKODA KAMIQ: 4,2–5,1 l/100 km, 112–116 g/km 